Sprawozdanie

DYREKCYI

c. k. wyższego gimnazyum

W TARNOPOLU

za rok szkolny 1895. /A

CZĘŚĆ ADMINISTRACYJNA
przez c. k. dyrektora zakładu.

TARNOPOL.
NAKŁADEM FUNDUSZU SZKOLNEGO.

Z drukarni St. Kossowskiego
1895.

Sprawozdanie

DYREKCYI

c. k. wyższego gimnazyum

W TARNOPOLU

za rok szkolny 1895.

CZĘŚĆ ADMINISTRACYJNA
przez c. k. dyrektora zakładu.

TARNOPOL.
NAKŁADEM FUNDUSZU SZKOLNEGO.

Z drukarni St. Kossowskiego
1895.

I.

Skład grona nauczycielskiego

w końcu roku szkolnego 1895.

A) Nauczyciele przedmiotów obowiązkowych:

1. Maurycy **Maciszewski**, Dr. fil., dyrektor, czł. kom. hist. Akad. Um. w Krakowie, uczył prop. fil. w kl. VII i VIII i hist. w kl. V b 7
2. Michał **Dura**, profesor VIII kl. dyet, zawiadowca gabinetu fizykalnego, uczył matematyki w kl. III b, IVb, V a, V b i VI, fizyki w kl. VII, tyg. godz. . . . 20
3. Jan **Hoszowski**, profesor, uczył języka niemieckiego w kl. II a i II b, ruskiego w kl. I, IV, V i VI, tyg. godz. 18
4. Józef **Nogaj**, profesor, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej i polskiej dla młodzieży, gospodarz kl. VIII, uczył języka greckiego w kl. VIII, polskiego w kl. Va i Vb, VI, VII i VIII, tyg. godz. 20
5. Edward **Strutyński**, profesor, gosp. kl. V a, uczył języka łacińskiego w kl. I a i IV a, greckiego w kl. V a, tyg. godz. 19
6. Jan **Ralski**, Dr. fil., profesor, gosp. kl. IV a, uczył matem. w kl. II b, IV a, VII i VIII, fizyki w kl. IVa, IV b i VIII, tyg. godz. 20
7. Tomasz **Dydacki**, nauczyciel, gosp. kl. VII, uczył jęz. łacińsk. w kl. VII, greck. w kl. IVa, V b i VII, tyg. godz. 18
8. Zygmunt **Schneider**, nauczyciel, zawiadowca gabinetu przyrodniczego, gosp. kl. III a, uczył historyi naturalnej w kl. I a, I b, II a, II b, III a, III b, V a, V b i VI, matem. w kl. III a, tyg. godz. . . . 21
9. Michał **Konstantynowicz**, nauczyciel, gosp. kl. V b, uczył języka łacińskiego w kl. I b i V b, jęz. łaciń. w kl. VIII, tyg. godz. 19

10. Ks. Michał **Kuryś**, Dr. teolog., nauczyciel, uczył religii rzym. kat. ob. w kl. I—VIII i mat. w kl. I a, tyg. godz. 19
11. Ks. Eugeniusz **Gromnicki**, nauczyciel, uczył religii gr. kat. obrz. w kl. I—VIII i języka ruskiego w kl. VIII, tyg. godz. 18
12. Adolf **Gawalewicz**, nauczyciel, zawiadowca zbiorów geograficznych, gosp. kl. IV b, uczył hist. i geogr. w kl. I b, II a, III a, IV b, V a i VIII, tyg. godz. . 20
13. Julian **Dobrzański**, nauczyciel, uczył hist. i geogr. w kl. I a, II b, III b, IV a, VI i VII, tyg. godz. . 21
14. Stanisław **Daniec**, nauczyciel, gospodarz klasy VI, uczył języka łacińskiego w kl. V a i VI, greckiego w kl. VI, tyg. godz. 17
15. Konstanty **Dmytrów**, nauczyciel, uczył jęz. niemieck. w kl. V b, VI, VII i VIII, tyg. godz. . . . 16
16. Władysław **Satke**, dyr. szkoły wydz. żeńskiej, uczył matem. w kl. I b i II a, tyg. godz. . . . 6
17. Michał **Matusiak**, zastępca naucz., gospodarz kl. II a, uczył jęz. łacińskiego w kl. II a i IV b i polskiego w kl. IV a, tyg. godz. 17
18. Antoni **Libera**, zastępca naucz., gosp. kl. II b, uczył jęz. łacińskiego w kl. II b, greckiego w kl. III a i polskiego w kl. III a, III b, tyg. godz. . . . 19
19. Józef **Erben**, zast. naucz., gosp. kl. I b, zawiadowca bibl. niem. dla młodzieży, uczył języka greck. w kl. III b i niemieck. w kl. I b, IV b i V a, tyg. godz. . 19
20. Prokop **Rybczuk**, zast. naucz., zawiadowca biblioteki ruskiej dla młodzieży, gospodarz kl. III b, uczył jęz. łacińsk. w kl. III b, greckiego w kl. IV b, polskiego w kl. IV b, ruskiego w kl. II, III i VII, tyg. godz. . 19
21. Hilary **Habiński**, zast. naucz., gosp. kl. I a, uczył jęz. niemieck. w kl. I a, III a, III b i IV a, tyg. godz. 18
22. Teodor **Kasperski**, zast. naucz., uczył języka polsk. w kl. I a, I b i II a, II b i języka łacińskiego w kl. III a, tyg. godz. 18

Samuel Aron Taubeles, Dr. fil., Rabin, uczył religii mojż. w kl. I—VIII. tyg. godz. 12

B) Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych:

1. Adolf Gawalewicz j. w., uczył historyi kraju rodz. w kl. III a, IV b i VIII; Julian Dobrzański j. w., uczył hist. kraju rodz. w kl. III b, IV i VII, tyg. godz. . . 6
2. Antoni Gedroyć, naucz. szkoły realnej, uczył języka francuskiego w trzech oddziałach, tyg. godz. . . 6
3. Adolf Gawalewicz j. w., uczył kaligrafii w dwóch oddziałach, tyg. godz. 2
4 Jan Lang, c. k. prof. szkoły realnej, udzielał nauki rysunków wolnoręcznych, tyg. godz. 4
5. Jan Ralski j. w., uczył gimnastyki w trzech oddziałach tyg. godz. 6
6. Antoni Libera j. w., udzielał nauki śpiewu w dwóch oddziałach, tyg. godz. 4

Zmiany w gronie nauczycielskiem w ciągu roku szkolnego 1894/5.

Wysoka c. k. Rada Szk. kr. rozp. z dn. 1. sierpnia 1894 l. 16170 przeniosła zast. naucz. p. Ignacego Suskiego w tym samym charakterze służbowym do c. k. Seminaryum nauczycielskiego w Tarnopolu, a rozp. z dn. 30. sierpnia 1894 l. pr. 435 egz. zast. naucz. p. Kazimierza Gorzyckiego do c. k. IV. gimnazyum we Lwowie.

Rozp. z dn. 18. września 1894 l. pr. 447 zatwierdziła Wysoka c. k. Rada Szk. kr. Dr. Jana Ralskiego w zawodzie nauczycielskim, przyznając mu tytuł c. k. profesora, rozp. zaś z tegoż dnia do l. 20912 zamianowała p. Teodora Kasperskiego zast. nauczyciela przy tutejszym zakładzie.

Rozp. z dn. 18. września 1894 l. 19759 poruczyła Wys. c. k. Rada Szk. kr. naukę w 6 godz. tyg. p. Władysławowi Satkemu, dyrektorowi Szkoły wydziałowej żeńskiej.

Wysokie c. k. Ministeryum w. i o. rozp. z dn. 7. listopada 1894 l. 22085 przeniosło c. k. profesora Andrzeja Jezierskiego z powodu ciężkiej choroby w stały stan spoczynku.

II.

Plan nauki.

I. klasa.

Gospodarz w oddziale *a* Hilary Habiński, w oddz. *b* Józef Erben.

Religia 2 godz. tyg. Zasady katolickiej wiary i obyczajów.

Język łaciński 8 godz. tyg. Według Dr. Z. Samolewicza Zwięzłej gramatyki łacińskiej dla kl. I. i II. §. 1, 7, 8, (3 pierwsze wiersze ust. 1.) §. 9 (1, 2, 3) §. 10, 11, 12 (do uw. 1), §. 13, 16—18, 20, 23 (bez wyjątków), 24 (b. w.), 25 (b. w.), §. 26, 29, 36, 37, 38, 39 (5 przymiotników) 41, 42 (card. i ordin.) §. 43 (1—4), §. 44, 45 (uw. 1 i 4), §. 46—50, 51 (2, 7, 8), 52 (1), 54—61, 62 (1), 63 (1, 2), 64 i 65. Ćwiczenia w tłómaczeniu na Przykładach T. Sołtysika. Od listopada co tydzień zadanie szkolne.

Język polski 3 godz. tyg. Elementarna nauka o zdaniu pojedynczem i o składni zgody, o najważniejszych zdaniach pobocznych, znakach pisarskich i elementarna nauka odmiany imienia i słowa. Czytanie stataryczne i kursoryczne, opowiadanie, uczenie się na pamięć celniejszych ustępów, deklamacya. W I. półroczu co tydzień ćwiczenie ortograficzne, w II. półr. na przemian ćwiczenia ortograficzne i wypracowania stylistyczne szkolne, a pod koniec roku szkolnego czasem zadanie domowe.

Język ruski 2 godz. tyg. Rozkład nauki i ćwiczenia pisemne jak w języku polskim.

Język niemiecki 6 godz. tyg. Materyał naukowy, zawarty w Ćwiczeniach na kl. I. Dr. L. Germana i K. Petelenza. Co tydzień zadanie szkolne lub ćwiczenie ortograficzne.

Geografia 3 godz. tyg. Mierzenie, czytanie mapy, najgłówniejsze wiadomości z geografii fizycznej, opis powierzchni

ziemi według jej naturalnych własności. Zarys geografii politycznej z szczególnem uwzględnieniem Europy. Ćwiczenia kartograficzne.

Matematyka 3 godziny tygodn. 1) Arytmetyka: Dziesiętny układ liczb, cztery działania liczbami całemi, mianowanemi i niemianowanemi, metryczne miary i wagi, podzielność liczb, rozkładanie na czynniki, najprostsze działania ułamkami zwyczajnymi, wspólna miara i wielokrotność, cztery działania ułamkami dziesiętnymi. 2) Geometrya (w drugiem półr.): Pojęcie ilości przestrzennych, linia prosta, koło, linie równoległe, kąty i trójkąty, zasadnicze konstrukcye. Ćwiczenia domowe na każdą lekcyę; co miesiąc zadanie szkolne.

Historya naturalna 2 g. tyg. W 1. półr. opisywanie ważniejszych zwierząt ssących i owadów; w 2. półroczu opisywanie niektórych roślin zarodkowych z rozmaitych rzędów i porównywanie ich głównych cech, celem poznania ich pokrewieństwa.

II. klasa.

Gospodarz w oddz. *a* Michał Matusiak, w oddz. *b* Antoni Libera.

Religia 2 godz. tyg. Dzieje starego zakonu.

Język łaciński 8 godz. tyg. Powtórzenie nauki z kl. I. i wszystkie części z gramatyki Dra Z Samolewicza, opuszczone w kl. I. Ćwiczenia w tłómaczeniu z języka łacińskiego na polski i z polskiego na łaciński. Co miesiąc 3 zadania szk., 1 dom.

Język polski 3 godz. tyg. Elementarna nauka o zdaniu złożonem, powtarzanie i uzupełnianie odmiany imienia i słowa. Uzupełniona i rozszerzona nauka pisowni i interpunkcyi. Czytanie, opowiadanie i deklamacya. Co miesiąc 3 zadania, na przemian domowe i szkolne, a niekiedy ćwiczenia ortograficzne.

Język ruski 2 godz tyg. Rozkład nauki i ćwiczenia pisemne jak w języku polskim.

Język niemiecki 5 godz. tyg. Materyał naukowy, zawarty w Ćwiczeniach Germana-Petelenza na kl. II. Ćwiczenia pisemne jak w kl. I.

Geografia i historya 4 godz. tyg. Geografia: W 1. półroczu geografia fizyczna i polityczna Azyi i Afryki; w 2. półr. przegląd pionowego i poziomego układu i hidrografia Europy, polityczna geografia trzech południowych półwyspów europejskich. Ćwiczenia kartograficzne. Historya: Opowiadania z historyi starożytnej na podstawie podręcznika Semkowicza.

Matematyka 3 godz. tyg. Arytmetyka: Wspólna miara i wielokrotność, cztery działania ułamkami zwyczajnymi, zamiana ułamków zwyczajnych na dziesiętne i na odwrót, stosunki i proporcye, reguła trzech i rachunek procentu, nauka o miarach, wagach i monetach. Geometrya: Przystawanie trójkątów wraz z zastosowaniem, nauka o kole, czworobokach i wielobokach. Ćwiczenia domowe na każdą lekcyę, zad. szkolne co miesiąc.

Historya naturalna 2 godz. tyg. W 1. półr.: Ptaki, gady, płazy i ryby i po kilka form reszty zwierząt bezkręgowych. W 2. półr.: Dalszy ciąg nauki botaniki z klasy I. Opisywanie innych roślin zarodkowych i układanie ich w system. Najważniejsze z typowych roślin skrytokwiatowych.

III. klasa.

Gospodarz w oddz. *a* Zygmunt Schneider, w oddz. *b* Prokop Rybczuk.

Religia 2 godz. tyg. Dzieje nowego zakonu.

Język łaciński 6 godz. tyg. Z gramatyki składnia zgody i rządu w połączeniu z tłómaczeniem odpowiednich przykładów z języka polskiego na łaciński. Z Korneliusza Neposa żywot Arystydesa, Cymona, Epaminondasa, Pelopidasa, Miltyadesa i Temistoklesa. Co 14 dni zad. szkolne, a co 3 tyg. zad. dom.

Język grecki 5 godz. tyg. Odmiana imion i słów na ω. Tłómaczenie z języka greckiego na polski i z polskiego na grecki. Od połowy listopada co miesiąc 1 zad. szkolne, 1 domowe.

Język polski 3 godz. tyg. Z gramatyki składnia rządu, systematyczna nauka deklinacyi, nieodmienne części mowy Z Wy-

pisów: czytanie, opowiadanie, deklamacya i krótkie wiadomości o życiu i pismach tych autorów, z których dzieł poznano wyjątki. Co 14 dni zadanie domowe lub szkolne.

Język ruski 2 godz. tyg. Rozkład nauki i ćwiczenia piscmne jak w języku polskim.

Język niemiecki 4 godz tyg. Systematyczna gramatyka w zakresie nauki o formach i składnia rządu. Swobodniejsza reprodukcya czytanych ustępów prozaicznych i poetycznych; uwzględnianie synonimów. Deklamacya. Co 14 dni zadanie domowe lub szkolne.

Geografia i historya 3 godz. tyg. 1) Geografia szczegółowa Europy środkowej z wykluczeniem monarchii Austr.-węg. Ćwiczenia kartograficzne. 2) Historya: Żywoty najznakomitszych mężów z wieków średnich według Opowiadań Al. Semkowicza.

Matematyka 3 godz. tyg. 1) Arytmetyka: Cztery główne działania liczbami ogólnemi, całkowitemi i ułamkami, druga potęga i wyciąganie drugiego pierwiastka, działania rachunkowe niezupełnemi liczbami, skrócone mnożenie, dzielenie i zastosowanie skróconego dzielenia przy drugim pierwiastku. 2) Geometrya: Przemiana, pomiar i podobieństwo figur. Ćwiczenia domowe na każdą lekcyę, co miesiąc zadanie szkolne.

Nauki przyrodnicze 2 godz. tyg. W 1. półroczu nauka fizyki: pojęcia wstępne, ciepło i chemia. W 2. półroczu mineralogia: opisywanie najważniejszych gatunków minerałów i skał bez względu na system.

IV. klasa.

Gospodarz w oddz. *a* Dr. Jan Ralski, w oddz. *b* Adolf Gawalewicz.

Religia 2 godz. tyg. Nauka o obrzędach kościoła katolickiego.

Język łaciński 6 godz. tyg. Z gramatyki nauka o czasach, trybach i imionach czasownikowych. Nauka prozodyi. O kalendarzu rzymskim, ważniejszych miarach, wagach i monetach rzymskich. Tłómaczenie z języka polskiego na łaciński. Z Cezara *Com. de bello gal.* ks. I. 1—29 i ks. VII.

Z Owidyusza Metam. Quattuor aetates i De Fabiorum ad Cremeram interitu. Co miesiąc 2 zadania szkolne, 1 domowe.

Język grecki 4 godz. tyg. Z gramatyki odmiana czasowników na $\mu\iota$ i nieprawidłowych, najważniejsze prawidła ze składni. Tłómaczenie z języka polskiego na grecki i z greckiego na polski. Co miesiąc 2 zadania, na przemian domowe lub szkolne.

Język polski 3 godz. tyg. Z gramatyki systematyczna nauka konjugacyi i składni w obrębie czasownika i systematyczna nauka o zdaniu złożonem i okresach. Wierszowanie. Powtórzenie całego materyału gram. w ogólnym zarysie. Czytanie wzorów i ćwiczenia pisemne jak w kl. III.

Język ruski 2 godz. tyg. Materyał naukowy i ćwiczenia pisemne jak w języku polskim.

Język niemiecki 4 godz. tyg. Systematyczna gramatyka w zakresie nauki o zdaniu i uzupełnienie składni rządu. Reprodukcya jak w kl. III. Deklamacya. Ćwiczenia stylistyczne jak w kl. III.

Geografia i historya 4 godz. tyg. Z historyi: Dzieje nowożytne biograficznie z uwzględnieniem szczegółowem dziejów Austryi. Z geografii: Szczegółowa geografia monarchii Austr. węgierskiej. Ćwiczenia kartograficzne.

Matematyka 3 godz. tyg. 1) Arytmetyka: Równania 1. stopnia o 1 i więcej niewiadomych, równania czyste 2. i 3. stopnia, podnoszenie do sześcianu i wyciąganie pierwiastka 3, reguła trzech złożona, rach. procentu, spółki i mieszaniny, reguła łańcuchowa. 2) Geometrya: Wzajemne położenie linii prostych i płaszczyzn, kąty bryłowe, główne rodzaje brył, najprostsze wypadki obliczania powierzchni i objętości brył. Ćwiczenia domowe na każdą lekcyę, co miesiąc zadanie szkolne.

Fizyka 3 godz. tyg. W 1. półr.: Magnetyzm, elektryczność i mechanika ciał stałych; w 2. półr.: Mechanika ciał płynnych i lotnych, geografia astronomiczna, akustyka i optyka.

V. Klasa.

Gospodarz w oddz. *a* Edward Strutyński, w oddz. *b* Michał Konstantynowicz.

Religia 2 godz. tyg. Dogmatyka ogólna.

Język łaciński 6 godz. tyg. Titi Livii lib. I i XXI, a na lekturę domową lib. XXII. Owidyusza Nasona Metam.: Niobe, De Orpheo et Euridice, De Daedalo et Icaro, De Phaëtonte, De Philemone et Baucide. Fast. : De Arione, Quo dolo Gabii capti sint. Trist.: De vita sua. Gramatyka przygodnie. Ćwiczenia gramatyczne i stylistyczne na podstawie lektury autorów. Odpowiednie partye ze starożytności, mitologii i literatury. Co miesiąc zadanie szkolne.

Język grecki 5 godz. tyg. Z gramatyki składnia zgody i rządu z odpowiedniemi ćwiczeniami stylistycznemi. Z Chrestomatyi z pism Xenofonta Anab.: I, II, IV, VI, VII, XIII, XVI; Cyrop. I, III, VI. Reszta na domową lekturę. Homera Iliad. ks. I i III. Odpowiednie partye z mitologii, starożytności i literatury. Na półrocze 4 zad. szkolne.

Język polski 3 godz. tyg. Poznanie na podstawie Wypisów zwyklejszych tropów i figur, jako też najważniejszych gatunków prozy i poezyi. Wiadomości historyczno literackie o pisarzach, z których pism wyjątki czytano. Deklamacya. Zadań 7 na półrocze, na przemian dom. i szkol.

Język ruski. Materyał naukowy i ćwiczenia pisemne jak w języku polskim.

Język niemiecki 4 godz. tyg. Uzupełnienie wiadomości gramatycznych, czytanie Wypisów z objaśnieniem gramatycznem, stylistycznem i estetycznem. Deklamacya. Lektura domowa. Na półr. 7 zadań, na przemian dom. i szkol.

Historya powszechna 3 godz. tyg. Dzieje starożytne do wojen punickich. Powtórzenie odpowiednich działów z geografii.

Matematyka 4 godz. tyg. 1) Algebra: Cztery działania liczbami algebraicznemi, liczby odjemne, podzielność liczb, cztery zasadnicze działania rachunkowe ułamkami dziesiętnymi i zwyczajnymi, skrócone cztery działania, stosunki i proporcye, równania pierwszego stopnia o jednej i kilku nie-

wiadomych. 2) Geometrya: Planimetrya. Ćwiczenia domowe na każdą lekcyę, co miesiąc zadanie szkolne.

Nauki przyrodnicze 2 godz. tyg. W 1. płr. mineralogia: Krystalografia systematyczna, przegląd ważniejszych minerałów z uwzględnieniem ich fizycznych i chemicznych własności; krótki pogląd na budowę ziemi. W 2. płr. botanika: Najważniejsze wiadomości z morfologii, anatomii, fizyologii i systematyki roślin.

VI. klasa.

Gospodarz Stanisław Daniec.

Religia 2 godz. tyg. Dogmatyka szczegółowa.

Język łaciński 6 godz. tyg. Z gram. powtarzanie przygodnie. Ćwiczenia stylistyczne na podstawie lektury. Sallustyusza Wojna z Jugurtą, a na lekturę domową Spisek Katyliny. Cycerona 1. mowa przeciw Katylinie. Z Wergiliusza Eneidy ks. I, II. do w. 300. Bukol. I, Ceorg.: Laudes vitae rusticae, Laudes Italiae. Odpowiednie partye z mitologii, starożytności i literatury. Co miesiąc zadanie szkolne.

Język grecki 5 godz. tyg. Gramatyka: O zaimku, o stronach słowa, trybach i czasach, infin., particip., attrakc. Odpowiednie ćwiczenia stylistyczne. Z Xenofonta Memorab. I, II, Herodota histor. lib. VII. Homera Iliad. lib. XVI, XVIII, XXII, XXIII, a na lekturę domową XXIV. Każdego półrocza 4 zadania szkolne.

Język polski 3 godz. tyg. Czytanie celniejszych dzieł literatury narodowej od połowy XVI. w. do końca wieku XVIII. Historya literatury na podstawie lub przy sposobności czytanych wyjątków od początku do końca wieku XVIII. Deklamacya. Zadań 7 na półrocze, przeważnie domowych. Lektura prywatna: Heidenstein, Pamiętniki o wojnie moskiewskiej. Żółkiewski, Pamiętnik o wojnie moskiewskiej. Pasek, Pamiętniki. Sienkiewicz, Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski. H. Rzewuski, Listopad.

Język ruski 2 godz. tyg. Czytanie celniejszych pomników języka staroruskiego od najdawniejszych czasów aż do końca XVIII. wieku według Wypisów. Uzupełnienie nauki czyta-

niem domowem. Historya literatury (na podstawie lub przy sposobności czytanych wyjątków) od początku do końca wieku XVIII. Deklamacya. Gramatyka: Fleksya i najważniejsze prawidła etymologii, składni i głosowni języka staroruskiego — przygodnie. Zadań na półrocze 7, przeważnie domowe.

Język niemiecki 4 godz. tyg. Poznanie na podstawie Wypisów zwyklejszych tropów i figur, jako też najważniejszych gatunków prozy i poezyi. Deklamacya. Lektura domowa. Na półr. 7 zadań, na przemian domowe i szkolne.

Historya 4 godz. tyg. Historya rzymska od wojen punickich i Historya wieków średnich. Przygodne powtarzanie geografii szczegółowej Europy.

Matematyka 3 godz. tyg. 1) Algebra: Potęgi, pierwiastki, liczby niewymierne, liczby urojone, logarytmy, równania drugiego stopnia o jednej niewiadomej. 2) Geometrya: Stereometrya i trygonometrya do rozwiązywania trójkątów. Ćwiczenia domowe na każdą lekcyę, co miesiąc zadanie szkol.

Nauki przyrodnicze 2 godz. tyg. W 1. półr. budowa ciała ludzkiego i zwierzęta kręgowe; w 2. półroczu zwierzęta bezkręgowe.

VII. klasa.

Gospodarz: Tomasz Dydacki

Religia 2 godz. tyg. Etyka chrześcijańsko-katolicka.

Język łaciński 5 godz. tyg. Ćwiczenia gramatyczno-stylistyczne na podstawie lektury. Tulliusza Cycerona: De imperio Cn. Pompei, Pro Roscio Amerino, Pro Archia poeta. Tusculan. disput. II. Wergiliusza Marona Eneidy ks. II. i VI., a na lekturę domową ks. IV. Odpowiednie partye ze starożytności, mitologii i literatury. Co miesiąc zadanie szkolne.

Język grecki 4 godz. tyg. Gramatyka przygodnie. Odpowiednie ćwiczenia stylistyczne na podstawie lektury. Demostenesa mowa o pokoju i przeciw Filipowi II. i III. Homera Odys. ks. VI, IX, X, XI, XII, a na domową lekturę VII. i VIII.

Język polski 3 godz. tyg. Historya literatury na podstawie dłuższych czytanych wyjątków od początku XIX. wieku do Słowackiego (włącznie). W całości: Mickiewicz, Wallenrod. Malczewski, Marya. Fredro, Śluby panieńskie. Słowacki, Lilla Weneda. Prywatnie: Słowacki, Balladyna. Calderon, Książe niezłomny. Deklamacya. Zadań 5 na półrocze, przeważnie domowe.

Język ruski 2 godz. tyg. Czytanie i objaśnianie według Wypisów ważniejszych rodzajów literatury ludowej (ustnej) z estetycznemi uwagami o rodzajach ludowej poezyi i prozy. Historya literatury od Kotlarewskiego do Szewczenki włącznie. Uzupełnienie nauki szkolnej czytaniem domowem. Deklamacya. Co półrocza 5 zadań, przeważnie dom.

Język niemiecki 4 godz. tyg. Pogląd na dzieje piśmiennictwa niemieckiego aż do wystąpienia Schillera. Dokładniejsza, na lekturze oparta znajomość epoki klasycznej od Klopstocka do r. 1794 ze szczególnem uwzględnieniem Herdera, Lessinga, Goethego i Schillera. Deklamacya. W całości: Goethe, Hermann u. Dorothea; Schiller, Wilhelm Tell i Don Carlos, Lessing, Laokoon w wydaniu Freytaga. Co miesiąc zad. domowe lub szkolne.

Historya 3 godz. tyg. Dzieje nowożytne. Przygodne powtarzanie geografii Azyi, Afryki, Ameryki i Australii.

Matematyka 3 godz. tyg. 1) Algebra: Równania kwadratowe o dwóch niewiadomych, równania stopni wyższych i wykładnicze, postępy arytmetyczne i geometryczne, rachunek procentu składanego, ułamki łańcuchowe i wartości przybliżone, równania nieoznaczone 1. stopnia, permutacye, kombinacye, waryacye. Wzór Newtona. 2) Geometrya: Powtórzenie i uzupełnienie trygonometryi, zastosowanie algebry do geometryi, geometrya analityczna. Ćwiczenia domowe na każdą lekcyę. Co miesiąc zadanie szkolne.

Fizyka 3 godz. tyg. Mechanika ciał stałych, ciekłych i lotnych; nauka o cieple. Chemia.

Logika 2 godz. tyg. Logika elementarna.

VIII. klasa.

Gospodarz: Józef Nogaj.

Religia 2 godz. tyg. Historya Kościoła katolickiego.

Język łaciński 5 godz. tyg. Ćwiczenia stylistyczne na podstawie lektury. Korn. Tacyta Annales ks. III i IV. Germania na lekturę domową. Horacyusza Flakkusa Carm. I. 1, 2, 3, 10, 14, 22, 31, 34, 35. II. 1, 2, 10, 13, 18, 20. III. 8, 18, 23, 30. IV. 3, 5, 7, 9, 15. Carmen saeculare. Epod. 7, 13. Sat. I 1, 9. Epsit. I, 1. Lektura dom.: De arte poëtica. Co miesiąc zad. szkolne.

Język grecki 5 godz. tyg. Ćwiczenia stylistyczne na podstawie lektury. Platona Apologia Sokratesa i Laches. Na lekturę dom. Kriton. Sofoklesa Ajas. Homera Odys. XXI, na lekturę dom. XXII. Najważniejsze wiadomości ze starożytności, mitologii i literatury Każdego półrocza 4 zadania szkolne.

Język polski 3 godz. tyg. Czytanie dalszego ciągu celniejszych dzieł literatury narodowej XIX. w. w dłuższych wyjątkach według Wypisów. W całości Z. Krasińskiego Irydion. Historya literatury od Krasińskiego do końca. Deklamacya. Zadań w 1. półr. 5, przeważnie domowe, w 2. półr. 3, przeważnie szkolne.

Język ruski 2 godz. tyg. Czytanie dalszego ciągu celniejszych dzieł literatury narodowej XIX. w. w dłuższych wyjątkach, niektórych w całości. Historya literatury XIX. w. od Kulisza do końca. Deklamacya. Zadania jak w języku polskim.

Język niemiecki 4 godz. tyg. Epoka klasyczna od r. 1792 do śmierci Goethego. Pisarze austryaccy czasów nowszych. Treściwy pogląd na dzieje piśmiennictwa niemieckiego po śmierci Goethego. Deklamacya. Czytanie celniejszych ustępów z wypisów; w całości Goethe, Iphigenie auf Tauris. Schiller, Maria Stuart, Wallenstein. Shakespeare, Julius Caesar. Zadania jak w języku polskim.

Historya i geografia. W 1. półr. Historya monarchii Austr.-węgierskiej i powtórzenie historyi średniowiecznej i nowo-

żytnej; w 2. półr. geografia i statystyka monarchii Austryacko-węgierskiej i powtórzenie historyi starożytnej.

Matematyka 2 godz. tyg. Powtórzenie, uporządkowanie i zastosowanie w przykładach całego przedmiotu nauki. Co miesiąc zadanie szkolne.

Fizyka 3 godz. tyg. Magnetyzm, elektryczność, nauka o ruchu falowym, akustyka, optyka i astronomia.

Psychologia 2 godz. tyg. Zasady psychologii empirycznej.

Plan nauki religii mojżeszowej.

I. klasa 2 godz. tyg. O izraelickiej religii w ogóle, o Bogu, objawieniu; artykuły wiary; o obowiązkach względem Boga, siebie i bliźnich; o dniach sabatowych, świątecznych i postach. Tłómaczenia modlitw codziennych.

II klasa 2 godz. tyg. Historya biblijna do śmierci Mojżesza. Nauka o sumieniu i rachunku sumienia. Tłómaczenie i objaśnianie psalmów tworzących tło modlitw. Tłómaczenie modlitw na Dzień Nowiu i święta.

III. klasa 2 godz. tyg. Historya biblijna do niewoli babilońskiej. O służbie Bożej (ofiarnej) za czasów świątyni jerozolimskiej; o prorokach i hagiografach; o modlitwach pokutnych; tłómaczenie wybranych ustępów z pierwszych proroków, Samuela I i II; Przysłowia Salomona.

IV. klasa 2 godz. tyg. O Misznie, Talmudzie, Midraszu; nauki w tych dziełach zawarte, systematycznie ułożone; tłómaczenie traktatu Aboth.

V. klasa 1 godz. tyg. Historya żydów od niewoli babilońskiej do r. 1520 ery chrz. Tłómaczenie ustępów z Jezaiasza, Jeremiasza i Jechezkla.

VI. klasa 1 godz. tyg. Dalszy ciąg historyi żydów do Mendelssohna; o sektach żydowskich. Tłómaczenie Joba, Kohelet i Daniela.

VII. klasa 1 godz. tyg. Dalszy ciąg historyi żydów do r. 1848. Lektura wybranych ustępów z dzieł Mendelssohna.

VIII. klasa 1 godz. tyg. Dokończenie historyi żydów. Literatura, dążenia reformatorskie żydów w najnowszych czasach; o życiu i pismach Zunza, Geigera, Rapaporta, Krochmala, Graetza, Munka, Sachsa i in.

Przedmioty nadobowiązkowe.

Historya kraju rodzinnego. Naukę tę wykładano w 6. oddziałach uczniom kl. III, IV, VII i w I. pł. VIII. W kl. III i IV po jednej, a w klasie VII w pierwszem półroczu jedną, a w II. półr. 2 godz. tyg.; w kl. VIII w I. pł. 1 godz. W kl. III uczono sposobem biograficznym do r. 1492 na podstawie podręcznika K. Rawera: Dzieje ojczyste; w kl. IV tą samą metodą do czasów najnowszych. W kl. VII uczono systematycznego rozwoju dziejów krajowych według podręcznika A. Lewickiego do Wazów, a w kl. VIII do najnowszych czasów, z uwzględnieniem współczesnych stosunków państw sąsiednich.

Język francuski. Uczono w 3 oddziałach po 2 godziny tygodniowo. W 1. oddziale przerobiono podług gramatyki Erarda-Ciechomskiego 50 lekcyi; w oddziale 2. ukończono gramatykę Ciechomskiego i przeczytano z Fenelona Telemaka ks. 1. i 2.; w oddziale trzecim ukończono gramatykę Studniarskiego i przeczytano Fenelona Telemaka ks. 9. do 13. włącznie.

Kaligrafia. Na naukę kaligrafii uczęszczali wyznaczeni uczniowie kl. I i II w 2 oddziałach po 1 godz. tyg. W klasie I podano ogólne zasady kaligrafii; poczem przerabiano metodą genetyczną alfabet łaciński, ruski i niemiecki, szczegółowo wyjaśniając stosunek wzajemny, sposób pisania i łączenia z sobą zasadniczych kresek. Pisano w 2 liniach podług wzorów nauczyciela z tablicy. W klasie II przy stopniowem zmniejszaniu wielkości liter starano się o dokładność w wykończeniu poszczególnych części liter. Pisano początkowo w 2 liniach, potem na 1 linii, nadto używano wzorów Piórkiewicza (polsk.) i Nowickiego (niem.).

Gimnastyka. Uczniów pobierających tę naukę podzielono na dwa oddziały, a oba oddziały na 10 zastępów liczących około 10 uczniów. Każdy oddział pobierał naukę dwa razy tygodniowo. Na każdej lekcyi w pierwszej połowie godziny odbywały się ćwiczenia wolne rzędowe lub pochodowe,

w drugiej połowie ćwiczenia na przyrządach z uwzględnieniem systematycznego stopniowania ćwiczeń I. i II. stopnia odpowiednio do rozwoju fizycznego uczniów. Osobno ćwiczyli się przodownicy dwie godziny tygodniowo.

Śpiew. W 2 oddziałach 4 godz. tyg. 1) Zasady układu muz., interwały, znaczenie bemołu, krzyżyka i kasownika, takt i tempo muz., ćwiczenia w sekundach, tercyach i kwartach; przygotowanie do chóru mieszan. 2) Śpiew choralny: ćwiczenia w śpiewaniu pieśni kościelnych, cerkiewnych i świeckich.

Rysunki. I. Oddział: rysowano linie, kąty, łatwe ozdoby, jako to: obramowania, wstęgi, meandry; — figury umiarowe, koło i ornamenta geometryczne z wzorów wykonanych przez nauczyciela na tablicy. — II. Oddział: rysowano liście i kwiaty stylizowane, formy typowe stylu greckiego, pompejańskiego i perskiego w zarysach lub nakładane kolorami; — ornamenta cieniowane i głowy z wzorów.

III.

Tematy do wypracowań pisemnych

a) w języku polskim.

Klasa Va.

1.* Zaraza w obozie Achajów. Opowiadanie podług I. ks. Iliady. 2. Budynek gimnazyalny w Tarnopolu. Opis. 3. Zdobycie Jerozolimy przez krzyżowców. Opowiadanie podług czytanego wyjątku z Jerozolimy wyzwolonej Torkwata Tassa. 4.* Dola wygnańca. Opowiadanie podług nowelli Sienkiewicza p. t. Latarnik. 5. Dwór w Soplicowie i jego otoczenie. Opis na podstawie Pana Tadeusza. 6. Wyprawa Cyrusa Młodszego przeciw Artaxerxesowi. Zwięzłe sprawozdanie z lektury greckiej. 7.* Sejmik szlachecki w Dobrzynie. Opowiadanie podług VII. ks. Pana Tadeusza. 8. Wina i pokuta Jacka Soplicy. Opowiadanie

---

* Wypracowanie szkolne.

podług Pana Tadeusza. 9.* Tęsknota za ojczyzną. Opowiadanie podług czytanej nowelli Szymańskiego. 10. Wystąpienie Hannibala na widowni wojennej w Hiszpanii. Opowiadanie podług Liwiusza ks. XXI. 3—14. 11. Jak przepędziłem ferye wielkanocne? W formie listu do kolegi. 12.* Los marnotrawcy. Opowiadanie podług satyry I. Krasickiego p. n. Marnotrawstwo. 13. Obrona Lwowa w r. 1675. Opowiadanie podług czytanego szkicu historycznego Szajnochy. 14.* Treść kazania Skargi o miłości ojczyzny.

Klasa V b.

1. Moje mieszkanie. Opis w formie listu do kolegi. 2.* Pożegnanie Hektora z Andromachą. Opowiadanie podług VI. księgi Iliady. 3. Odysseus w grocie Polifema. Opowiadanie podług IX. ks. Odyssei. 4.* Hrabia w zamku Horeszków. Opowiadanie podług II. ks. Pana Tadeusza. 5. Polowanie na niedźwiedzia. Opowiadanie podług IV. ks. Pana Tadeusza. 6. Bitwa pod Kunaksą. Opowiadanie podług Anab. Xenofonta. 7.* Pokuta Jacka Soplicy. Opowiadanie podług Pana Tadeusza. 8. W jaki sposób udaremnił Gerwazy plany polityczne ks. Robaka? Opowiadanie podług Pana Tadeusza. 9.* Książę Radziwiłł i jego przyjaciele. Opowiadanie podług nowelli Rzewuskiego p. t. Pan Borowski. 10. Litawora wina i skrucha. Opowiadanie podług Grażyny Mickiewicza. 11. Z jakich powodów został Mohort rycerzem kresowym? Opowiadanie podług V. pieśni Mohorta W. Pola. 12.* Przeprawa Hannibala przez Alpy. Opowiadanie podług XXI. ks. Liwiusza. 13. Śmierć Żółkiewskiego. Opowiadanie podług szkicu Szujskiego p. n. Cecora i Chocim. 14.* Treść mowy pogrzebowej ks. Kajsiewicza na cześć generała Kazimierza Małachowskiego.

Klasa VI.

1.* Rozwój oświaty w Polsce od zaprowadzenia chrześcijaństwa do w. XVI. Na podstawie nauki szkolnej. 2. Poglądy Mikołaja Reja w ustępie Żywota człowieka poczciwego p. t. O wychowaniu, ćwiczeniu i sprawach młodego człowieka.

*

3. W jaki sposób osiągnął Jugurta panowanie nad Numidyą? Na podstawie Sallust. Bellum Iug. r. 5—38. 4.* Podać tok myśli w pieśni J. Kochanowskiego p. n. Nie fortunie ale cnocie ufać trzeba — i poprzeć je przykładami z historyi starożytnej. 5. Jaki wpływ na społeczeństwo polskie XVI. w. wywierały podróże młodzieży do obcych krajów? Z uwzględnieniem odpowiednich ustępów z pisarzy polskich w. XVI. 6.* Wykazać związek między dramatem J. Kochanowskiego »Odprawa posłów greckich« a stosunkami polskimi w XVI. wieku. 7. Metellus jako naczelny wódz w wojnie z Jugurtą. Charakterystyka podług Sallustyusza »Bellum Iugurthinum». 8. Znaczenie wędrówek ludów w historyi średniowiecznej. 9.* Dlaczego od początku XVII. w. liczymy nowy okres w historyi literatury polskiej? 10. »Lament« Starowolskiego a »Kazania sejmowe« Skargi. Porównanie. 11. Skreślić charakter Paska na podstawie jego Pamiętników. 12.* Rozbiór listu I. Krasickiego p. n. Podróż pańska. 13. Rozwój i znaczenie miast w wiekach średnich. 14.* Główne cechy poezyi polskiej w okresie Stanisławowskim.

Klasa VII.

1. Rozbiór wiersza J. Pawła Woronicza p. n. Hymn do Boga. 2.* Stanowisko Morawskiego w obec walki klasyków z romantykami. Na podstawie »Listu do klasyków« i »Listu do romantyków«. 3. Charakterystyka Litawora w powieści Mickiewicza p. n. Grażyna. 4.* Geneza i znaczenie kasydy Mickiewicza p. n. Farys. 5. Charakterystyka ludu ateńskiego na podstawie czytanych mów Demostenesa. 6. Wykazać związek między życiem Mickiewicza a osnową 3. części Dziadów. 7.* Wpływ księdza Robaka na akcyę w Panu Tadeuszu. 8. Wpływ polityki Ludwika XIV. na współczesne stosunki europejskie. 9.* Cyklopi i Feakowie jako przedstawiciele dwóch stopni kultury. 10. Rozebrać zdanie Aleksandra hr. Fredry:

Śmieszność śmieszności biczem; jej szczypiąca chłosta
Częstokroć tam poradzi, gdzie rozum nie sprosta.

Klasa VIII.

1. Rozebrać zdanie Adama Mickiewicza:

> Cierpi człowiek, bo służy sam sobie za kata,
> Sam sobie robi koło i sam się w nie wplata.

2.* W jaki sposób wywołuje Fredro efekta komiczne w komedyi »Nikt mnie nie zna«? 3. Znaczenie miast dla rozwoju kultury narodów. 4.* Jakie czynniki wpływają na rozwój akcyi w tragedyi Słowackiego »Balladyna«? 5. Rozebrać zdanie Juliusza Słowackiego: Nie czas żałować róż, gdy płoną lasy. (Lilla Weneda, prolog.) 6. Znaczenie Rzymu jako stolicy świata chrześcijańskiego. 7.* Główne znamiona literatury polskiej od r. 1831—1848. 8.* Znaczenie współzawodnictwa politycznego w dziejach starożytnej Grecyi.

b) w języku ruskim.

Klasa V.

1. Кожда пора року має свої приємности і неприємности. 2.* Пожиток з лїсів. 3. О заходї сонця (сельский образок). 4.* Залїзо і єго ужиток. 5. Вплив Феникиян на просьвіту в старинности. 6. Зміст I. кн. Ілїяди Гомерової. 7. Опис мѣсця родинного. 8.* Занатіє хлїбороба в протягу року. 9. О скілько причинилася війна пельопонезка до упадки Гелляди. 10. Упадок Саґунту (на підставі лєкт.) 11.* Користи і шкоди дощу. 12. Чим весна в природї, тим молодість в житю чоловіка. 13. Міт о Ніобі.

Klasa VI.

1. Степ а море (порівнанє), 2.* Користи з зелїзниць і телєґрафів. 3. Город а школа (порівнанє). 4. Краса и пожиток з лїсів. 5.* Смерть Патрокля (на підст. Гомера). 6. Як прийшло до першого триумвірату. 7.* Упадок західного цїсарства римского. 8. Вартість часу. 9.* Не для школи, але для житя учити ся треба. 10. Пояснити по-

словицю: Правдою цїлий сьвіт перейдеш, а неправдою анї до порога. 11.* Заслуги Петра Могили около шкільництва. 12. Значінє Норманів в історії середновічній. 13. Іспит а жниво.

Klasa VII.

1. Середземне море і єго сьвітове значінє. 2.* О скілько причинилося знасноване „Кирило — Методиївского товариства" до розбудженя лїтератури на Українї. 3. Виказати правдивість слівъ Шіллєрових:

Ein and'res Antlitz, eh' sie geschehen,
Ein anderes zeigt die vollbrachte That.

4.* Як обходилось сватання на Українї? (на підставі Марусї Квітчиної). 5. О скілько обережними маємо бути при виборі друга. 6. Пояснити Шевченкові слова: „Треба і на чужі люди подивитись, як там живють". 7.* Естетичный розбір елеґії Устияновича: „Згадка за Маркияна Шашкевича". 8. Росказати, о скілько рільництво вважає ся початком культури народів. 9.* Естетичний розбір „Засьпіву" Т. Шевченка. 10. Річ ученика заохочуюча товаришів до пильної науки рідної мови і єї словесности.

Klasa VIII.

1. Пояснити значінє пословицї: „Кожда пригода до мудрости дорога". 2.* Виказати, скілько історичної правди містить в собі поема Т. Шевченка: „Чернець". 3. Талант виробляє ся в тишинї а характер у сьвітї. 4.* Лїтературна діяльність П. Кулїша в шістьдесятих роках. 5. Погляд на природу підносить духа людского, но заразом єго упокоряє. 6.* Значінє відновленя западно-римского цїсарства. 7. Пояснити і доказати правдивости слів Горация: „Nil mortalibus arduum est. Carm. lib. I. 3. 37." 8. Значінє Дунаю для Австро-Угорскої монархії.

c) w języku niemieckim.

Klasa V a.

1.* Graf Adlerstamm auf der Hahnenjagd. Eine Erzählung nach der Schullectüre. 2. Solon und Krösus. Erzählung nach der Lectüre. 3.* Das Birkenreis. Nach Zingerle. 4. Versuchung und Sieg des Möros in Schillers Bürgschaft. 5.* Hercules am Scheidewege. Erzählung nach der Schullectüre. 6. Das Mineralreich und seine Bedeutung für den Menschen. Nach dem Gelesenen. 7.* Cyrus am Hofe des Astyages. Nach der Lectüre. 8. Lykurgus Einrichtungen. Auf Grund der Schullectüre. 9.* Hektors Tod. Nach der Lectüre. 10. Wie Xenophon Heerführer ward. Auszug aus Anab. III. C. I. mit Anwendung der indirecten Rede. 11.* Die wunderbare Errettung der Zwillingsbrüder Romulus und Remus und ihre ersten Jugendjahre. Nach der Schullectüre. 12. Welches Bild vom griechischen Theater gewinnen wir aus Schillers Gedicht: »Die Kraniche des Ibykus«. 13.* Ovids Leben. 14.* Frucht des Gebetes. Eine Erzählung nach der Schullectüre.

Klasa V b.

1.* Historische Bedeutung der ägyptischen Denkmäler. Nach der Schullectüre. 2. Die Benutzung des Eisens. Nach gegeb. Disposition. 3. Das Leben und Treiben auf dem Bahnhofe. Nach gegeb. Disposition. 4.* Inhaltsangabe des Gedichtes »Der Zauberlehrling«. 5. Die Freuden des Winters. Nach gegeb. Disposition. 6.* Gedrängte Inhaltsangabe des Gedichtes »Die Bürgschaft«. 7. Die Charakteristik des alten Dieners. Nach dem Gelesenen. 8. Hektors Kampf mit Achilles. Nach der Lectüre. 9.* Welche Wirkungen hatten die Gesetze des Lykurg? Nach dem Gelesenen. 10. Der Nutzen der Eisenbahnen. Nach gegeb. Disposition. 11. Die Folgen der Perserkriege. Nach gegeb. Disposition. 12.* Der Grundgedanke des Lesestückes »Hercules am Scheidewege«. 13. Inhaltsangabe des Gedichtes »Die Kraniche des Ibykus«. 14.* Die Erziehung Cyrus d. Aelteren. Nach der Schullectüre.

Klasa VI.

1.* Telemach wird von Menelaus bewirtet. Nach Odyss. IV. 2. Vorboten des Winters. Eine Schilderung. 3. Welche Vortheile und Nachtheile bringt ein Fluss einer Landschaft? Nach gegeb. Disposition. 4.* Die Charakteristik des Kaisers Tiberius. Nach der Schullectüre. 5. Es ist das Sprichwort »Keine Rose ohne Dornen« zu erläutern und zu begründen. 6. König Nobel und sein Hof. Nach dem Gelesenen. 7. Welche Gründe haben den Ritter bewogen, den Kampf mit dem Drachen zu wagen? 8. Es ist das Sprichwort:

Es ist nichts so fein gesponnen,
Es kommt ans Licht der Sonnen,

zu erklären und zu begründen. 9.* Gedankengang des Gedichtes »Der Graf von Habsburg«. 10. Zrinys Charakter. Nach Körner. 11.* Schilderung der Charybde in Schillers Romanze »Der Taucher«. 12. Schule und Leben. Eine Parallele. 13. Götz von Berlichingen, als letzter Ritter vom alten Schlage. 14.* Die Folgen der Kreuzzüge. Nach der Schullectüre.

Klasa VII.

1.* Die Bedeutung des Ritterthums im Mittelalter. Nach dem Gelesenen. 2. Geringes ist die Wiege des Grossen. Nach gegeb. Disposition. 3. Das Leben eine Reise. Ein Vergleich. 4.* Die Folgen des 30-jährigen Krieges. Nach gegeb. Disposition. 5. Regulus, das Bild eines römischen Patrioten. Nach Collin. 6. Es ist die Sentenz »Studia rebus adversis perfugium ac solacium praebent« zu erklären und zu begründen. 7.* Charakteristik des Philotas. Nach Lessing. 8. Gang der Handlung in der Rütli-Scene. 9.* Der Sturm auf Priams Burg. Nach Vergil. 10. Don Carlos und Marquis Posa. Vergleichende Charakteristik.

Klasa VIII.

1.* Gedankengang des ersten Monologes in »Iphigenie auf Tauris«. 2. Es sind die Worte Schillers:

Denn die Elemente hassen
Das Gebild der Menschenhand,

zu erläutern und begründen. 3. Willst du einen Menschen kennen lernen, so siehe, zu wem er in der Noth seine Zuflucht nimmt. 4.* Iphigeniens Charakter. Nach Goethe. 5. Maria Stuarts Schuld und Sühne. Nach Schiller. 6. Ist das Mittelalter eine Nacht, so ist es eine sternenhelle Nacht. 7.* Orestes und Pylades. Vergleichende Charakteristik. 8. Redekünste des M. Antonius in Shakespeares III. 2.

Egzamin dojrzałości.

Z języka polskiego na łaciński: Z Wypisów polskich dla klasy drugiej str. 100 ust. 61. Zgon Pelopidasa od słów: »Aleksander«... do »byli przymuszeni«.

Z języka łacińskiego na polski: Cic. de re publ. lib. I, 3. od słów: »Romae urbi autem«... do »Dolopes soli absunt a mari«.

Z języka greckiego: Platona Menon rozdz. 28—29. do słów σοφωτάτους ἀνθρώπων εἶναι.

Z języka polskiego: Uzasadnić zdanie Horacego:

Graecia capta ferum victorem cepit et artes
Intulit agresti Latio.

Z języka ruskiego: Вплив клїмату на фізичне і умислове розвитє народів.

Z języka niemieckiego: »Die welthistorische Bedeutung der Schlacht bei Wien im J. 1683.

Z matematyki: 1) Znaleźć współrzędne punktów przecięcia się krzywej: $3x^2 - 5xy + 2y^2 - 7x + 9y - 19 = 0$ z prostą przechodzącą przez punkta $(-5, 1)$, $(9, -7)$.

2) Dany jest stożek o podstawie parabolicznej; równanie paraboli jest $y^2 = 12x$; pobocznica jest ograniczona powierzchnią krzywą i płaszczyzną; płaszczyzna przecina podstawę stożka w krawędzi odległej o 3 *dcm* od wierzchołka paraboli; bok stożka łączący wierzchołek stożka z wierzchołkiem paraboli, 8 *dcm* długi, nachylony jest pod kątem 65^0 $43'$ do podstawy stożka; płaszczyzna przechodząca przez wierzchołek stożka i oś paraboli jest prostopadłą do pod-

stawy stożka. Obliczyć objętość stożka i powierzchnię trójkąta równoramiennego będącego częścią pobocznicy.

3) Ktoś na pokrycie długu 3600 zł. płacił przez 12 lat po 150 zł. na początku każdego półrocza; ile mu pozostało długu z końcem 12 roku, jeżeli kasa liczy od ulokowanych pieniędzy 4% a od wypożyczonych 5%?

IV.

Wzrost zbiorów naukowych

w roku szkolnym 1894/95.

1. Biblioteka.

a) Biblioteka nauczycieli

liczy 2570 dzieł w 6481 tomach i 3786 programów.

Przyrost w r. 1895. *α*) Dary: 1. Wys. Ministerstwa wyzn. i ośw. 2. Wys. c. k. Rady Szkolnej krajowej. 3. Akad. Umiej. w Wiedniu. 4. Akad. Umiej. w Krakowie. 5. Wydziału krajowego. 6. Towarzystwa naucz. szkół wyż. 7. Kółka naukowego tarnopolskiego. 8. Dyr. Maciszewskiego, dyr. Satkego i prof. Nogaja. Razem tomów 31, zeszytów 10.

β) Dzieła zakupione (prócz podręczników szkolnych): 1. Verhandlungen über Fragen des höheren Unterrichts, Berlin 1891. 2. Ziller, Grundlegung zur Lehre vom erziehenden Unterricht. 3. Willmann, Didaktik, Band I—II. 4. Vademecum für Candidaten des Mittelschullehramtes in Österreich. I. II. III. Theil. 5. Duilhé, Apologia naukowa wiary chrześcijańskiej. 6. Müller, Handbuch der klass. Alterthumswissenschaft. B. VI. 7. Sallustyusz, Wojna z Jugurtą, przełożył Rzepiński i Grzanowski. 8. Sallustyusza dzieła, przełożył Habura, tom II. 9. Szujski Józef, Dzieła, serya III. tom 2. 3. 10. Słowacki Juliusz, Dzieła, wydanie Dra Biegeleisena, tom I IV. 10. Dr. Biegeleisen, Juliusz Słowacki, tom I. II. 11. Hösick, O Słowackim, Krasińskim i Mickiewiczu. 12. Lenartowicz Teofil, Poezye, wyd. pośm. tom I. II. 13. Chmielowski Piotr, Zarys najnowszej literatury polskiej. 14. Chmielowski Piotr, Nasi powieściopisarze, serya II. 15. Korzon, Wewnętrzne dzieje Polski

za Stanisława Augusta, tom III. IV, 1. 2. 16. Kościuszko, Życiorys z dokumentów wydany przez K. 17. Prądzyński, Pamiętnik historyczny i wojskowy o wojnie polsko rosyjskiej w r. 1831. 18. Zapiski naukowoho Towaristwa imeni Szewczenka, tom I—IV. 19. Goethes Werke, IV. Abtheil. B. 1—10, Weimar. 20. Goethes Jahrbuch, tomów 9. 21. Schriften der Goethe-Gesellschaft, tomów 5. 22. Goedeke, Grundriss zur Geschichte der deut. Dichtung, B. I—III. 23. Hirsch, Geschichte der deutschen Litteratur, B. I—III. 24. Dr. Werner, Lyrik und Lyriker. 25. Ueberweg, Schiller als Historiker und Philosoph. 26. Boas, Schiller u. Goethe im Xenienkampf. 27. Paul, Prinzipien der Sprachgeschichte. 28. Palleske, Die Kunst des Vortrags. 39. Jahresberichte f. neuere deutsche Litteraturgeschichte. B. III. 30. Stern, Geschichte der neurn Litteratur, B. I—VII.

Prenumerowano: 1. Bibliotekę warszawską. 2. Kwartalnik historyczny. 3. Muzeum. 4. Przegląd polski. 5. Przegląd powszechny. 6. Przewodnik bibliograficzny. 7. Zorję. 8. Archiv f. slav. Philologie. 9. Literarisches Centralblatt. 10. Botanisches Centralblatt. 11. Lehrproben u. Lehrgänge. 12. Deutsche Rundschau für Geographie und Statistik. 13. Mittelschule. 14. Zeitschrift für österr. Gymnasien. 15. Literarischer Handweiser zunächst für alle Katholiken. 16. Österr. Monarchie in Wort und Bild. 17. Wielką encyklopedyę powszechną illustrowaną. 18. Halicko-ruską bibliografię XIX. st.

b) Biblioteka dla młodzieży.

α) Biblioteka polska liczy 679 dzieł w 1074 tomach (wraz z dubletami).

Przyrost w r. 1895. 1. Heidenstein, Pamiętniki wojny moskiewskiej, tłómaczył Jan Czubek; 9 egzempl. 2. Pasek, Pamiętniki, wyd. Bobina; 10 egzempl. 3. Żółkiewski St., Początek i progres wojny moskiewskiej, wydanie bibl. Mrówki; 6 egzempl. 4. Giraud, Opowiadania historyczne, Grecya. 5. Tarnowski St., Nasze dzieje w ostatnich stu latach; 2 egzempl. 6. Zielińska, Branka litewska, powieść. 7. Bernatowicz, Pojata.

8. Łoziński Wal., Zaklęty dwór. 9. Korzeniowski Józef: a) Karpaccy górale, 2 egzempl.; b) Mnich, 3 egzempl.; c) Krewni, tom I—IV.; d) Kollokacya, 5 egzempl. 10. Kraszewski J. I.: a) Boża czeladka, tom I III.; b) Ostatnie chwile księcia wojewody; c) Resurrecturi, tom I—II. 11. Słowacki Jul., Balladyna, 3 egzempl. 12. Calderon, Książę niezłomny w przekładzie Jul. Słowackiego, 3 egzempl. 13. Słowacki Jul., Dzieła wyd. Biegeleisena, tom I—VI.

Missye katolickie otrzymuje biblioteka w darze od Redakcyi tego czasopisma.

β) Biblioteka ruska dla młodzieży liczy dzieł 291 w 417 tomach.

Zakupiono: М. Йокай, Новий дїдич. 2. Ом. Огоновский, Істория лїтератури рускої т. І. ІІ. ІІІ. IV. 3. М. Костомарів, историчні моноґрафії т. XIV. XV. XVI. 4. Вальтер Скотт, Ришард Львине Серце. 5. Ос. Барвіньский, Павло Полуботок. 6. К. Устиянович, Олег Сьвятославич Овруцький. 7. О. Кониський, Дитинний вік Т. Шевченка. 8. Ів. Франко, Без працї. 9. Бібліотека для рускої молодежи, Невислїдимі стежки. 10. Дікенс, Сьвятий вечер. 11. М. Загірня, Орлеаньска дївчина Жанна Д'Арк. 12. Лїсков, Оповідання про Хведора християнина і друга йогоОврама жидовина. 13. І. Верхратский, Заджумлених батько, поема Словацкого. 14. Стодольский, Етноґрафія Славянщини. 15. Ом. з Григорова, Повістки для дїтий. 16. М. Загірня, Юрко Стефенсон. 17. М. Загірня, Лїкар Ісаак. 18. К. Селецкий, з житя Якова Кука. 19. М. Загірня, Галя. 20. К. з під Белза, Відкрите Америки. 21. Ол. Барвіньский, Венямин Франклїн. 22. Р. Заклїньский, Наше лихолїтє. 23. Ст. Пятка, Своякн.

γ) Biblioteka niemiecka liczy 529 dzieł w 633 tomach. W r. 1895 zakupiono:

1. Prem, Goethe. 2. Hoffmann, 150 moralische Erzählungen. 3. Bechstein-Andersen, Feen-Märchen. 4. Scipio, Auf freiem Boden. 5. Bernhardi, Märchen aus Tausend und eine Nacht. 6. Mohl, Die Boers. 7. Otto, Das Geisterschiff. 8. Hil-

debrandt-Strehlen, Das Buch vom alten Hildebrant. 9. Höcker, Der Wüstenprinz. 10. Stifter, Erzählungen. 11. Stifter, Bunte Steine. 12. Landesberg, Streifzüge durch Wald und Flur. 13. Hoffmann, Ehre Vater und Mutter. 14. Hoffmann, Was einer wert ist, das widerfährt ihm.

2. Zbiór map i przyrządów naukowych do historyi powszechnej i geografii.

Zbiór liczy z końcem roku szkolnego: map historycznych 55, geograficznych 61, reliłów 9, globusów 3, Langla obrazów do nauki historyi 25, Lehmanna obrazów histor. i geograf. 46, innych obrazów 9.

W bieżącym roku szkolnym zakupiono: Kiepert: Altgriechenland; Kiepert: Italien; Kiepert: Sprachenkarte von Österreich; Jausz: Wandkarte f. d. mathem. Geogr.; Lehmann: 23 geograph. Charakterbilder; Lehmann: Kulturgeschichtliche Bilder.

4. Gabinet fizyczny.

W r. 1894/5 zakupiono: 1) płytę marmurową i kulę sprężystą do wykazania praw odbicia ciał sprężystych, 2) przyrząd do okazania jednostajnego ciśnienia powietrza, 3) syrenę Seebeka, 4) przekrój walca tłokowego u machiny parowej, 5) przyrząd do zgęszczania dymu, 6) cztery lewary szklane, 7) mapę nieba gwiaździstego, 8) oktawę widełek stroikowych Königa.

Stan gabinetu fizycznego jest więc następujący: przyrządów do okazania ogólnych własności ciał 18, do mechaniki 50, do hydrostatyki i hydrodynamiki 23, do aerostatyki i aerodynamiki 30, do akustyki 34, do nauki o cieple 23, do optyki 83, do nauki o elektryczności i magnetyzmie 129, do nauki chemii 36. Przyrządów i naczyń szklanych, podlegających zniszczeniu 144, słojów z chemikaliami 40, narzędzi rozmaitych 23.

Do nauki geometryi: Modeli drewnianych do stereometryi 18, kątomierzy mosiężnych 2, cyrkli drewnianych 12.

4. Gabinet historyi naturalnej.

W ciągu roku przybyło: *a)* przez zakupno: Cricetus frumentarius, Lacerta viridis (szkielet), Chameleon africanus, Rana esculenta (przeobrażenie), Musca domestica (przeobrażenie), Ranunculus acer (model), Anthemis cotula (model), Zippel u. Bollmann, Ausländische Culturpflanzen Abth. 1. (22 tablic), Brass, Zootomische Wandtafeln (10 tablic), Portraite berühmter Naturforscher (10), Toula, Verbreitung nützlicher Mineralien;

b) dary: Grosser Handatlas der Naturgeschichte von Gustaw Hayek, (dar. Bittner III A.), Plecotus auritus (dar. Maciszewski I A.), kilka okazów minerałów (dar. Schalit VI.), Tropidonotus natrix. (dar. Hałuszczyński V A.).

Do powiększenia zielnika okolic Tarnopola przyczynili się uczniowie: Czyczka I B, Dworzański I B, Hryniewiecki I B, Jaworski I B, Kaczanowski I B, Dacko II B.

Gabinet historyi naturalnej posiada więc obecnie: Minerałów i skał 661, Zielnik europejski o fascykułach 20, Zielnik okolic Tarnopola o fasc. 8. Tablic z zasuszonymi glonami morskimi 2. Innych okazów botanicznych 31. Zwierząt kręgowych 140. Zwierząt bezkręgowych 123. Szkieletów 9. Czaszek 4. Innych kości 8. Preparatów mikroskopowych 48. Modeli (zool. 20, botan. 119, min. 234) razem 373. Atlasów 13. Tablic i obrazów 188. Ram i gablotek 21. Mikroskop 1. Narzędzi sekcyjnych 8. Innych narzędzi i przyrządów 14.

V.

Fundusz na wsparcie biednych uczniów.

Dochód:

Pozostało z r. szk. 1894/5	37	zł.	9½	ct.
Wyjęto z puszek	34	»	90	»
Procent od żelaznego kapitału za r. 1894 .	20	»	56	»
Zasiłek Wydziału tarnopolskięj Kasy oszczędn.	100	»	—	»
Razem .	192	zł.	55½	ct.

Rozchód:

Na odzież dla biednych uczniów . . .	56 zł.	— ct.
Na pogrzeb i lekarstwa	15 »	50 »
Drobniejszemi zapomogami	92 »	22 »
Razem .	163 zł.	72 ct.

Zestawienie:

1. Dochód z r. 1894/5	192 zł.	55½ ct.
2. Rozchód	163 »	72 »
Pozostało na r. 1895/6 . . .	28 zł.	83½ ct.

Żelazny kapitał złożony w tarnopolskiej kasie oszczędności wynosi 500 zł.

VI.

Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych.

Rozp. z dn. 11. listop. 1894 l. 26966 poleciła Wysoka c. k. Rada szk. kr. zaprowadzić w tutejszym zakładzie łatwiejsze zabawy podczas pauz i wolnych chwil, o ile pora sprzyjać będzie.

Rozp. z 6. lutego 1895 l. 2188 wydała Wysoka c. k. Rada szk. kr. normę w sprawie nauki w dniach 4. maja i 28. czerwca i poleciła zwalniać uczniów od nauki we środę popielcową.

Rozp. z dn. 11. grudnia 1894 l. 30163 i 18. marca 1895 l. pr. 143 wydała Wysoka c. k. Rada szk. kr. okólniki w sprawach pedagogicznych i dydaktycznych.

Rozp. z dn. 31. stycznia 1895 l. 2072 udzieliła Wysoka c. k. Rada szk. kr. Dyrekcyi do wiadomości okólnik Dyrekcyi kolei państwowych o nowych postanowieniach odnoszących się do zniżenia ceny biletów jazdy dla uczniów.

Rozp. z dn. 12. marca 1895 l. 5295 zakazała Wysoka c. k. Rada szk. kr. nosić uczniom przy mundurach czapki z innemi odznakami, aniżeli przepisano.

Rozp. z dn. 23. lutego 1895 l. 9511 wydał J. E. p. Minister w. i o. niektóre wyjaśnienia, odnoszące się do egzaminu dojrzałości, i zezwolił, by w wypadkach na uwzględnienie zasługujących pozwalano i przy powtórnym egzaminie poprawiać cenzurę z jednego przedmiotu po feryach.

Rozp. z dn. 15. kwietnia 1895 l. 6981 wydał J. E. p. Minister w. i o. przepisy o wzorach rysunkowych w szkołach średnich.

Rozp. z dn. 21. maja 1895 l. 249 zawiadomiło Wysokie c. k. Prezydyum Rady szk. kr. Dyrekcyę o nowych okręgach inspekcyjnych szkół średnich.

VII.

Kronika zakładu.

Rok szkolny 1895 rozpoczął się dnia 3. września 1894 uroczystem nabożeństwem w kaplicy OO. Jezuitów i cerkwi miejskiej parafialnej i wezwaniem Ducha św.

Egzamina wstępne do pierwszej klasy odbyły się dn. 12. i 13. lipca i 1. i 3. września 1894 r. Do egzaminu przystąpiło 92 uczniów szkół publicznych i 69 prywatystów, razem 161; przyjęto do zakładu 68 uczniów szkół publicznych i 41 prywatystów, razem 109, reprobowano 24 uczniów szkół publicznych i 28 prywatystów, razem 52. Egzamin wstępny do kl. II—VIII. składało w ciągu roku 21 uczniów, złożyło egzamin 13, przyjęto do niższej klasy 3, reprobowano całkiem 5.

Na początku roku zapisało się do zakładu 423 uczniów. Dla uniknięcia przepełnienia klas podzielono ich na 13 oddziałów, otwierając klasy równorzędne od kl. I. do V. włącznie. W pierwszych dniach września zachorował ciężko prof. Andrzej Jezierski, który pełnił w tutejszym zakładzie obowiązki nauczycielskie od r. 1886; a gdy się choroba okazała przewlekłą, przeniósł się w czasowy stan spoczynku.

Dzień 4. października jako dzień imienin Najjaśniejszego Pana i dzień 19. listopada, jako dzień imienin Najjaśniejszej Pani obchodził zakład uroczystem nabożeństwem.

Dnia 18. i 19. października 1894 zwiedzał tutejszy zakład JW. p. Wiceprezydent Rady Szkolnej dr. Michał Bobrzyński.

Dnia 8. grudnia 1894 uczciła młodzież pamięć Adama Mickiewicza wieczorkiem składającym się z odczytu, deklamacyi, śpiewu i produkcyi muzycznej. Taki sam wieczorek odbył się 16. marca 1895 ku uczczeniu Tarasa Szewczenki. Oba odczyty opracowali i wygłosili uczniowie klasy ósmej.

Dnia 28. lutego 1895 odprawiło się nabożeństwo żałobne w kaplicy rzym. kat. i cerkwi gr. kat. za spokój duszy ś. p. Najdostojniejszego Arcyksięcia Albrechta.

Dnia 25. lutego 1895 umarł uczeń klasy pierwszej Witold Krupiński. Dnia 2. marca odprowadziła młodzież szkolna zwłoki jego na cmentarz, a następnego dnia wzięła udział w nabożeństwie żałobnem za spokój jego duszy.

Pierwsze półrocze zakończono 30. stycznia, drugie półrocze rozpoczęto 4. lutego 1895.

Dnia 7. maja rozpoczął c. k. Inspektor p. Jan Lewicki hospitacyę zakładu, którą 24. maja 1895 zakończył konferencyą z gronem nauczycielskiem.

Pisemny egzamin dojrzałości odbył się w dniach 13. do 18. maja; ustny egzamin dnia 12. i 14. czerwca pod przewodnictwem c. k. Inspektora p. Jana Lewickiego. Dnia 15. czerwca 1895. rozdano abituryentom świadectwa dojrzałości w sposób uroczysty w obecności przedstawicieli władz duchownych, rządowych i autonomicznych.

Dnia 1. czerwca 1895. zakończył życie uczeń kl. VIII. Stesłowicz Włodzimierz. Zwłoki młodzieńca, zmarłego po złożeniu pisemnego egzaminu dojrzałości, odprowadziło grono nauczycielskie i młodzież dn. 3. czerwca na miejsce wiecznego spoczynku, 4. zaś odprawiono nabożeństwo żałobne za spokój jego duszy.

W r. szkolnym 1894/5 przystępowała młodzież chrześcijańska trzy razy do św. Sakramentów pokuty i ołtarza: dnia 9. października 1894, 8 marca i 4. lipca 1895.

Dla młodzieży wyznania mojżeszowego odbywały się nauki w soboty, w których nauczyciel religii mojżeszowej po-

uczał młodzież o treści ustępu tygodniowego Sidra. Również brała udział młodzież izraelicka w nabożeństwach z powodu uroczystości Najwyższego Domu Cesarskiego.

VIII.

Fizyczny rozwój młodzieży.

Stan zdrowia młodzieży w tutejszym zakładzie był mimo ostrego klimatu i silnych suchych wiatrów w ogóle pomyślnym w roku ubiegłym. Wypadki panującej influency były rzadkie i miały przebieg łagodny, chorób płuc nie dostrzeżono, inne cięższe zapadnięcia ograniczyły się do kilku wypadków. Anemiczne oblicza młodzieńców są nieliczne, a spowodowane przeważnie niedostatecznem odżywianiem. Wypadków śmierci było dwa; w jednym powodem katastrofy było zapalenie kiszek, w drugim zwyrodnienie nerek.

Ze względu na materyalne położenie znacznej części młodzieży starała się dyrekcya szczególniej o zabezpieczenie uboższym uczniom zastosowanego do zasad hygieny pomieszkania i utrzymania przez popieranie burs: nauczycielskiej i ruskiej. W obydwóch znalazło w ubiegłym roku umieszczenie, utrzymanie i prawdziwie rodzicielską opiekę 83 uczniów gimnazyalnych.

Z nauki gimnastyki, odbywającej się w bardzo dobrze urządzonej i w przybory zaopatrzonej sali Towarzystwa gimnastycznego »Sokół«, korzystało w pierwszem półroczu 228, na końcu drugiego półrocza 212 uczniów. Prócz nich korzystało jeszcze z nauki gimnastyki 17 uczniów, jako uczniowie Towarzystwa. Towarzystwo łyżwiarskie ułatwiło na przedstawienie dyrekcyi młodzieży gimnazyalnej korzystanie z toru przez obniżenie ceny wstępu na tor. Z toru korzystało 103 uczniów, prócz tego wielu używało ślizgawki poza torem na stawie.

Zabawy na wolnem powietrzu odbywały się przy sprzyjającej prawie stale pogodzie co drugi dzień na błoniu pod kierunkiem nauczycieli, a 30. maja urządzono wspólną wycieczkę

do lasu w Kutkowcach. Natomiast zabaw w czasie pauz musiano po krótkim czasie zaniechać z powodu szczupłości dziedzińca i opozycyi sąsiadów, którzy żalili się na hałas powstający podczas zabaw, przeszkadzający im w umysłowej pracy.

Podczas pauz korzystali uczniowie swobodnie z przyrządów gimnastycznych na dziedzińcu szkolnym i z przechadzki po placu przed konwiktem OO. Jezuitów.

IX.

Warunki przyjęcia do zakładu

na rok szkolny 1895/96.

Wpisy uczniów do zakładu odbędą się w dniach 29. 30. i 31. sierpnia 1895. Późniejsze zgłoszenia uwzględni się tylko w wyjątkowych wypadkach, jednak po 20. września żaden uczeń nie może być przyjęty. Rok szkolny rozpocznie się dnia 3. września uroczystem nabożeństwem, poczem od dnia 4. września odbywać się będzie regularna nauka.

Każdy nowo wstępujący uczeń powinien zgłosić się w oznaczonym czasie w towarzystwie ojca, matki lub upoważnionego ich zastępcy i przedłożyć metrykę urodzenia, świadectwo szkolne tego zakładu, gdzie przedtem pobierał naukę, a jeżeli uczęszczał do szkół średnich, wykazać się potwierdzeniem dyrekcyi, że może być przyjęty do innego zakładu.

Uczeń, zgłaszający się do I klasy gimn. musi wykazać się, że ukończył 10. rok życia, lub go ukończy w roku kalendarzowym; jeśli uczęszczał do publicznej szkoły ludowej, winien przedłożyć świadectwo szkolne. Końcowy ustęp tego świadectwa ma opiewać: „Ponieważ uczeń ten zamierza wstąpić do szkoły średniej, przeto wydaje mu się na ten cel niniejsze świadectwo“.

Uczniowie, wstępujący do I. klasy, muszą dnia 13. ewentualnie 14. lipca, albo 2. i 3. września 1895 poddać się egzaminowi wstępnemu. Zakres wymagań przy tym egzaminie (rozp Wys c. k. Rady szkoln. kraj. z dnia 26. kwietnia 1890 l. 6595 i 7 marca 1894 l. 4803.) jest następujący:

a) z religii wiadomości, których według teraźniejszego rozkładu nauki nabyć powinien uczeń w pierwszych czterech latach obowiązkowej nauki szkolnej w szkołach ludowych czteroklasowych;

b) z języka wykładowego: czytanie płynne i wyraziste, objaśnianie odczytanych ustępów pod względem treści i związku myśli, opowiadanie treści większymi ustępami; z części gramatycznej zakres wiedzy objęty podręcznikiem Fr. Konarskiego dla czwartej klasy szkoły ludowej, mianowicie: znajomość części mowy, odmiana imion i czasowników, znajomość zdania pojedynczego rozszerzonego i rozbiór jego części składowych pod względem składni zgody i rządu; poprawne napisanie dyktatu z zakresu pojęć znanych uczniom z uwzględnieniem głównych zasad interpunkcyi;

c) z języka niemieckiego: czytanie płynne i zrozumiałe; znajomość odmiany rodzajników, rzeczowników, przymiotników i zaimków (osobistych, dzierżawczych, wskazujących i względnych), odmiana słów posiłkowych i czasowników słabych we wszystkich formach strony czynnej i biernej, tudzież odmiana najzwyklejszych czasowników mocnych; zasób wyrazów z zakresu pojęć uczniom znanych; poprawne napisanie łatwego dyktatu, którego treść przed podyktowaniem poda się uczniom w języku wykładowym;

d) z rachunków: pisanie liczb do miliona włącznie; biegłość w czterech działaniach liczbami całkowitemi, pewność w tabliczce mnożenia, znajomość ważniejszych miar metrycznych.

N i e d o s t a t e c z n y p o s t ę p w j e d n y m p r z e d m i o c i e e g z a m i n u u s u w a u c z n i a n a c a ł y r o k o d p r z y j ę c i a w j a k i e j k o l w i e k s z k o l e ś r e d n i e j.

Uczniowie, wstępujący do klas wyższych, muszą również, jeśli nie przychodzą z innych c. k. gimnazyów, wykazać się przepisanym wiekiem i zdawać egzamin wstępny za złożeniem taksy egzaminacyjnej w kwocie 12 zł., a dopiero od wyniku tego egzaminu zależeć będzie, do której klasy tutejszego zakładu mogą być przyjęci.

Zgłaszający się do zapisu uczniowie, którzy przedtem do żadnej szkoły publicznej nie uczęszczali, lub od dłuższego czasu uczęszczać przestali, muszą się wykazać dokumentem legalnym, gdzie i czem zajmowali się dotychczas i że co do ich moralności nie zachodzi żadna wątpliwość.

Egzamina wstępne tych uczniów odbędą się 4. września 1895. Każdy uczeń nowo wstępujący obowiązany jest złożyć przy wpisie 2 zł. 10 ct. jako taksę wstępną i przynajmniej

1 zł. na środki naukowe, które to pieniądze w razie niezłożenia egzaminu wstępnego będą zwrócone.

Uczeń zapisujący się ma wypełnić zupełnie 2 karty wpisowe, z których jedną odda c. k. dyrektorowi przy wpisie, drugą zaś p. gospodarzowi klasy zaraz na pierwszej lekcyi.

Ponieważ nie wolno uczniom mieszkać gdzieindziej, jak tylko tam, gdzie Dyrekcya pozwoli, przeto zechcą się rodzice i opiekunowie dowiedzieć, czy miejsce, gdzie syna chcą umieścić, nie należy do zabronionych. Uczeń nie mający nadzorcy domowego nie może być do zakładu przyjętym; dlatego należy wyszukać stancyę przed zgłoszeniem się do wpisu.

Opłata szkolna wynosi w tutejszem c. k. gimnazyum półrocznie 20 zł. w. a. i ma być złożona w markach szkolnych przy wpisie, lub najdalej do 15. października w klasach II—VIII, a do 1. grudnia w kl. I.

X.

Wykaz podręczników,

których się w roku szkolnym 1895/96 używać będzie.

Klasa I.

Religia. Katechizm większy dla szkół ludowych podług ks. Deharba, opracował ks. M. Morawski. Lwów 1891. — Ал. Тороньскій: Христяньско-католицкий катехизмъ для I. кляси школъ гимназіяльныхъ и реальныхъ. Оп. Торонский. Львôвъ 1881.

Język łaciński. Dr. Z. Samolewicz: Zwięzła gramatyka języka łacińskiego dla kl. I. i II. Lwów 1893. Steiner Scheindler: Ćwiczenia łacińskie dla kl. I. Lwów 1893.

Język polski. Dr. A. Małecki: Gramatyka języka polskiego. Wyd. 8. Lwów 1891. F. Próchnicki i J. Wójcik: Wypisy polskie. Lwów 1892.

Język ruski. Граматика руского язика для шкілъ середнихъ, видавъ Др. Смаль-Стоцкий і Др. Ґартнер. Руска Читанка для низшихъ клясъ школъ середныхъ Ч. I. Уложивъ К. Лучаковский. У Львовѣ 1892.

Język niemiecki. German-Petelenz: Ćwiczenia niemieckie dla I. kl. Wyd. 3. Lwów 1891.

Geografia. K. Benoni i L. Tatomir: Krótki rys geografii. Wyd. 6. Lwów 1894. Atlas Kozena, Br. Gustawicza lub Amthora-Issleiba.

Matematyka. Soleski-Fąfara: Arytmetyka na I. i II. kl. Lwów 1894. Mocnik-Maryniak: Geometrya poglądowa. Cz. I. Wyd. 6. Lwów 1889.

Historya naturalna. Nowicki-Limbach: Zoologia. Lwów 1895. Rostafiński: Botanika szkolna na klasy niższe. Kraków 1892.

Klasa II.

Religia: Historya biblijna starego zakonu ks. Tomasza Dąbrowskiego. Wyd. 3. Stanisławów 1894.; Історія старого завѣта, написавъ А. Тороньский. Львôвъ 1887.

Język łaciński. Gram. jak w kl. I. Steiner i Scheindler: Ćwiczenia łacińskie dla II. kl. Lwów 1894.

Język polski. Gram. jak w kl. I. Próchnicki i Wójcik: Wypisy polskie dla kl. II. Lwów 1893.

Język ruski. Граматика руского языка для школъ середнихъ. Написавъ Др. О. Огоновский. Львôвъ 1889. Руска читанка для низшихъ клясъ школъ середнихъ. Ч. II. Уложивъ Ю. Романчукъ. У Львовѣ 1879.

Język niemiecki. German-Petelenz: Ćwiczenia niemieckie dla II. kl. Lwów 1891.

Geografia i historya. B. Baranowski — L. Dziedzicki: Geografia powszechna. Wyd. 7. Lwów 1895. Atlas jak w kl. I. Al. Semkowicz: Opowiadania z dziejów powszechnych. T. I. Lwów 1893.

Matematyka. Wł. Zajączkowski: Początki arytmetyki na kl. I. i II., wyd. 2. Lwów 1891. Geom. jak w kl. I.

Historya naturalna. M. Nowicki: Zoologia obrazowa. Kraków 1890. Rostafiński: Botanika jak w kl. I.

Klasa III.

Religia: Historya biblijna nowego zakonu ks. Tomasza Dąbrowskiego. Stanisławów 1889.; Исторія нового завѣта, написавъ А. Тороньский. Львôвъ 1890.

Język łaciński. Samolewicz-Sołtysik: Gramatyka języka łacińskiego. Cz II. Wyd. 6. Lwów 1893. Próchnicki: Ćwiczenia łacińskie dla III. kl. Wyd. 3. Lwów 1893. Cornelius Nepos: Żywoty sławnych mężów. Wyd. W. Kłak. Lwów 1888, lub 1894.

Język grecki. Ćwikliński: Gramatyka języka greckiego. Lwów 1892. Schenkl-Parylak: Ćwiczenia greckie. Wiedeń 1892.

Język polski. Gramatyka jak w kl. I. Czubek-Zawiliński: Wypisy polskie dla III. kl. Lwów 1893.

Język ruski. Gramatyka jak w II. kl. Руска читанка для III. кляси школъ середнихъ. Уложивъ Ом. Партицкий. Львôвъ 1886.

Język niemiecki. K. Petelenz: Deutsche Grammatik. Kraków 1890. L. German i K. Petelenz: Ćwiczenia niemieckie dla III. kl. Lwów 1892.

Geografia i historya. Geogr. i atlas jak w kl. II. A. Semkowicz: Opowiadania z dziejów powszechnych. T. II. Lwów 1894. K. Rawer: Dzieje ojczyste. Lwów 1895.

Matematyka. Wł Zajączkowski: Początki arytmetyki i algebry. Cz. II. Lwów 1891. Mocnik-Maryniak: Geometrya poglądowa. Cz. II. Lwów 1891.

Fizyka. Kawecki i Tomaszewski: Fizyka dla niższych klas szkół średnich. Kraków 1894.

Historya naturalna. Łomnicki: Mineralogia dla niższych klas. Lwów 1893.

Klasa IV.

Religia: Liturgika kat. ks. Frenela, tłóm. ks. Jachimowskiego. Praga 1882.; Литургика гр. кат. церкви, уложена Ал. Тороньскимъ. Львôвъ 1887.

Język łaciński. Gram. jak w kl. III. Próchnicki: Przykłady do tłómaczenia z języka polskiego na łaciński dla kl. IV. Lwów 1888. J. Prammer i Bednarski C. Julii Commentarii de bello gallico. 1883. Gryzar-Ziwsa. Wybór pism P. Owidyusza Nasona do potrzeb gimnaz. pol. zastosował J. Skupniewicz. Lwów 1889.

Język grecki. Gram. i Ćwiczenia jak w kl. III.

Język polski. Gramatyka jak w kl. III. Czubek - Zawiliński: Wypisy polskie dla kl. IV. Lwów 1894.

Język ruski. Gramatyka jak w kl. II.; Руска читанка для IV. кляси школъ середн. Уложивъ Ом. Партицкий. Львôвъ 1886.

Język niemiecki. Gramatyka jak w kl. III. L. German i K. Petelenz: Ćwiczenia niemieckie dla kl. IV. Lwów. 1892.

Geografia i historya. Benoni-Majerski: Geografia monarchii Austr.-węgierskiej. Lwów 1892. Rawer: Dzieje ojczyste. Cz. II. Lwów 1895. A. Semkowicz: Opowiadania z dziejów powszechnych. Cz. III. Lwów 1895.

Matematyka Arytmetyka i geometrya jak w kl. III.

Fizyka. J. Soleski: Nauka fizyki. Wyd. 2. Lwów 1891.

Klasa V.

Religia. Dogmatyka ogólna Dra Martina. Tłóm. ks. Jachimowskiego. Lwów 1888. Тороньский: Апольогетика. Львівъ 1893.

Język łaciński. Gram. jak w kl. III. Tyt. Liwiusza Ab urbe condita libri. Wyd. Zingerlego. Praga 1887. P. Owidyusza Nasona Wybór pism jak w kl. IV.

Język grecki. Gram. Ćwiklińskiego. Lwów 1890. Ćwiczenia jak w kl III. Fiderer: Chrestomatya z pism Xenofonta. Lwów 1894. Scheindler-Sołtysik: Homera Iliada w skróceniu. Cz I. Lwów 1890.

Język polski. Fr. Próchnicki: Wzory poezyi i prozy. Lwów 1893.

Język ruski. Др. Кость Лучаконский: Руска читанка для V. кляси шкіл середних. Львів 1894.

Język niemiecki. Petelenz-Werner: Deutsches Lesebuch für die V. Classe. Lwów 1892.

Historya. W. Zakrzewski: Historya powszechna. Cz. I. Kraków 1891.

Matematyka. P. Dziwiński: Algebra. Lwów 1891. F. Mocnik-T. Stanecki: Geometrya dla klas wyższych szkół średn. Wyd. 3 Lwów 1889.

Historya naturalna. Łomnicki M.: Mineralogia i geologia dla klas wyższych szkół średnich. Wyd. 3. Lwów 1891. J. Rostafiński: Botanika szkolna dla klas wyższych. Kraków 1886.

Klasa VI.

Religia. Dogmatyka szczegółowa ks. Dr. Martina. Tłóm. ks. Jachimowskiego. Lwów 1889. Учебникъ кат. религіи для высшихъ клясъ школъ середнихъ пôсля Ваплера, написавъ Ю. Пелешь Ч. II. Львôвъ 1878.

Język łaciński. Gram. jak w kl. III. Linker-Klimscha Sołtysik: G. Sallustyusza Wojna z Jugurtą. Lwów 1889. Kornitzer-Sołtysik: Cycerona cztery mowy przeciw Katylinie. Lwów 1889. E. Eichler: P. Vergilii Maronis Carmina selecta Pragae 1887.

Język grecki. Gram. jak w kl. V. Ćwiczenia jak w kl. III. Xenofonta Chrestomatya jak w kl. V. Homera Iliada jak w kl. V. Cz. II. A. Holder: Herodoti historiarum lib. VIII. Pragae 1887.

Język polski. J. Wójcik-St. Tarnowski: Wypisy polskie. Cz. I. Lwów 1894.

Język ruski. Хрестоматія староруска для высшихъ клясъ гимназіяльныхъ. Выдавъ Ом. Огоновский. Львôвъ 1881. Руска читанка для высшихъ клясъ школъ середнихъ, уложивъ Олександеръ Барвиньский Часть I. Устна словестнôсть. У Львовѣ 1892.

Język niemiecki. Petelenz Werner: Deutsches Lesebuch f. d. VI. Cl. Lwów 1892.

Historya. W. Zakrzewski: Historya powszechna. Cz. I. jak w kl V., cz. II. Kraków 1894.

Matematyka. Algebra i geometrya jak w kl. V., Logarytmy Adama.

Historya naturalna. Dr I. Petelenz: Zoologia. Wyd. 2. Lwów 1892.

Klasa VII.

Religia Etyka katolicka ks. Dr. Martina, tłóm. ks. Soleckiego Lwów 1885. Учебникъ гр. кат. Етики, пôсля Ваплера, переложивъ на языкъ рускій У Пюрко. Львôвъ 1885.

Język łaciński. Cicero wyd. Kornitzera-Sołtysika: Pro Archia poëta, wyd. Nohla: Pro Milone, wyd. Schiche-Rzepińskiego: Laelius de amicitia. Wergiliusza Eneida wyd E. Eichlera jak w kl. VI. Gramatyka jak w kl. III.

Język grecki. L. Ćwikliński: Gramatyka języka greckiego, Wyd. 2. Lwów 1890. Przykłady do tłóm. Schenkla-Samolewicza. Demostenesa wyd. Wotkego - Schmidta: Mowy olintyjskie i przeciw Filipowi. Homera Odyssea wyd. Christa-Jezienickiego.

Język polski. Wypisy jak w kl. VI. i S. Tarnowski - F. Próchnicki: Wypisy polskie Cz. II. Lwów 1891.

Język ruski. **Вимки з народної лїтератури українсько-руської XIX. віку, уложив Ол. Барвіньский. Часть II. Львів 1893.**

Język niemiecki Petelenz-Werner: Deutsches Lesebuch f. die VII Classe. Lwów 1893.

Historya. Gindely - Markiewicz: Dzieje nowożytne. Rzeszów 1886. Lewicki: Zarys dziejów Polski i krajów ruskich z nią połączonych. Kraków 1893.

Matematyka jak w kl. VI.

Fizyka. Solecki J.: Wykład nauki fizyki. Lwów 1892. Solecki J.: Zarys chemii. Lwów 1892.

Propedeutyka. Kozłowski: Logika elementarna. Lwów 1891.

Klasa VIII.

Religia. Historya kościoła katol. Anton. Waplera, tłóm. Jakubowicza. Wyd. 5. Lwów 1884. **Исторія кат. церкви, написавъ Стефановичь. Львôвъ.**

Język łaciński. Gramatyka języka łacińskiego Z. Samolewicza. Wyd. 4. Lwów 1885. Horacego Flakkusa: Poezye wybrane. Wyd. M. Sas. Kraków 1892. J. Müller: Corn. Taciti opera quae supersunt vol. I. Pragae 1884.

Język grecki. Gramatyka jak w kl. VII. Platona Apologia i Kriton, wyd. Christ-J. Lewicki. Praga 1889. Sofoklesa Elektra wyd. Schuberta. Homera Odysseja, wyd. Pauly. Praga.

Język polski. Wypisy polskie Stan. Tarnowskiego i Fr. Próchnickiego. Cz. II. Lwów 1891.

Język ruski. Wypisy jak w kl. VII., część III. Lwów 1894.

Język niemiecki. Petelenz u. Werner: Deutsches Lesebuch für die VIII. Classe. Lwów 1894.

Historya. Hannak Leniek: Historya i statystyka Austr.-węg. monarchii. Tarnopol 1892. Lewicki: Zarys dziejów Polski jak w kl. VII.

Matematyka. Algebra, geometrya i logarytmy jak w kl. VI.

Fizyka jak w kl. VII.

Propedentyza. Lindner-Kulczyński: Wykład psychologii. Kraków 1895.

XI. STATYSTYKA ZAKŁADU.

Liczby po prawej stronie w górze umieszczone oznaczają uczniów prywatnych

	W klasie													
	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.	VII.	VIII.	Razem
	a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*				
1. Liczba uczniów.														
Z końcem roku 1894 było	54^2	56^2	31^2	35^1	29^1	29^1	27	26^1	26	22	39	14	35^1	423^{11}
Z początkiem roku 1895 przyjęto	66	67	58	58	38	36	28	28	32	31	49	33	15	539
W ciągu roku przybyło	1		1	1			1	1	1			2		8
Wogóle przyjęto do zakładu	67	67	59	59	38	36	29	29	33	31	49	35	15	547
1. na podstawie egzaminu wstępnego	60	55	3	2	1	1	2	1	1		1			127
2. z innych zakładów, a to:														
a) z promocyą do wyższej klasy	1	3	4	7	3	2	1	2	8	2	1	2		36
b) repetentów	2	2				1	1				1	2	1	10
3. z tutejszego zakładu, a to:														
a) z promocyą do wyższej klasy			49	49	34	28	25	23	23	25	43	30	14	343
b) repetentów	4	7	3	1		4		3	1	4	3	1		31
W ciągu roku opuściło zakład	9	14	4	7	5	8	1	4	2	5	3	3	1	66
Liczba uczniów z końcem roku szkol.	58	53	55	52	32	28	28	25	31	26	46	32	14	480
Z tych:														
uczęszczało publicznie	57	52	53	50	31	28	28	24	31	26	46	32	13	471
uczyło się prywatnie	1	1	2	2	1			1					1	9
2. Według miejsca urodzenia było:														
Z Galicyi	57^1	49^1	52^2	50^2	31^1	28	27	24^1	29	25	46	31	13^1	462^9
Z Bukowiny		2								1				3
Z Rosyi			1				1		2			1		5
Z Morawy		1												1
														471^9

	I. *a*	I. *b*	II. *a*	II. *b*	III. *a*	III. *b*	IV. *a*	IV. *b*	V. *a*	V. *b*	VI.	VII.	VIII.	Razem
3. Według języka ojczystego było:														
Mówiących po polsku	40^1	30^1	33^1	31^2	25^1	20	20	15^1	23	18	34	26	11^1	332^8
„ „ rusku	17	22	20^1	13	6	8	8	9	8	8	12	6	2	139^1
„ „ niemiecku														
														471^9
4. Według wyznania religijnego było:														
Wyznania rzym. kat.	24^1	19	15	18^1	11^1	12	13	7^1	17	7	11	9	5	168^4
„ gr. kat.	17	22	20^1	16	8	8	8	9	8	8	12	6	2	144^1
„ orm. kat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ mojżeszowego	16	11^1	18^1	16^1	12	8	7	8	6	11	23	17	6^1	159^4
														471^9
5. Wiek uczniów publ.:														
11 „ „	13^1	5^1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18^2
12 „ „	15	13	10^2	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	46^2
13 „ „	11	20	18	12^1	8^1	4	1	—	—	—	—	—	—	74
14 „ „	15	4	9	13^1	8	9	6	2^1	—	—	—	—	—	66^2
15 „ „	1	9	12	7	6	9	9	6	5	5	—	—	—	69
16 „ „	2	1	4	6	3	3	5	6	8	4	12	5	—	59
17 „ „	—	—	—	3	1	2	4	5	8	9	7	10	—	49
18 „ „	—	—	—	1	4	—	3	3	5	5	12	6	3	42
19 „ „	—	—	—	—	—	1	—	2	5	3	12	6	6	35
20 „ „	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	4	—	6
21 „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	6
22 „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26 „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
27 „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0^1	0^1
	57^1	52^1	53^2	50^2	31^1	28	28	24^1	31	26	46	32	13^1	471^9
6. Według miejsca pobytu rodziców:														
Miejscowych	28	11	24^1	20	17	12	12	11	12	13	20	22	8^1	210^2
Zamiejscowych	29^1	41^1	29^1	30^2	14^1	16	16	13^1	19	13	26	10	5	261^7
														471^9
7 Klasyfikacya:														
Stopień celujący otrzymało	7	6	2	7	2^1	2	4	2	4	2	5	2	4	49^1
„ pierwszy „	35^1	26^1	42^2	29^2	21	16	18	18^1	18	19	24	23	9	298^7
Do egzaminu poprawczego przeznaczono:	8	11	5	10	4	5	4	3	6	1	12	4	—	73

	W klasie													
	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.	VII.	VIII.	Razem
	a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*				
Do egzaminu uzupełniającego przeznaczono	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Stopień drugi otrzymało	3	6	2	3	3	5	2	1	3	3	3	2	0^1	36^1
„ trzeci „	4	3	2	1	—	—	—	—	—	1	2	1	—	14
														471^9
8. Opłata szkolna:														
a) opłatę całą złożyło														
w 1. półroczu	38	30	10	14	9	8	7	8	10	11	13	10	2	170
w 2. półroczu	20	16	16	18	9	8	9	9	9	9	19	11	1	154
b) Od opłaty szk. było uwolnionych:														
w 1. półroczu	22	27	45	41	26	28	21	20	22	20	35	23	11	341
w 2. półroczu	39	37	37	32	24	21	18	16	22	18	29	22	12	327
Opłata szkolna wynosiła:														
w pierwszem półroczu od uczniów publicznych	760	600	200	280	180	160	140	160	200	220	260	200	40	3400 zł.
Od prywatystów za 2 półr. r. 1894 złr.	40	40	40	20	20	20	—	20	—	—	—	—	20	220 „
w 2. półr. od uczniów publ. złr.	400	320	320	360	180	160	180	180	180	180	380	220	20	3280 „
Od prywatystów za 1. półr. r. szk. 1895	20	—	60	40	20	20	—	20	—	—	—	—	20	200 „
„ „ „ 2. „ „ „ 1895	20	20	40	40	20	—	—	20	—	—	—	—	20	160 „
Taksy wstępne wynosiły złr.	132·50	127	14·70	24·20	10·50	8·40	6·30	6·30	21	6·30	8·40	10·50	2·10	378 „
Datki na środki naukowe	67	67	58	60	37	36	29	29	33	31	49	35	15	546 „
Taksy za duplikaty świadectw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10 „
Datki na przybory do zabaw	27	21	20·50	19	13·50	12·50	13	11·50	15	9	19·50	16·50	6·50	204·50 „
9. Frekwencya na naukę przedmiotów względnie obowiązkowych i nadobowiązkowych.														
Na naukę języka ruskiego uczęszczało	24	24	20	18	9	8	8	13	8	9	12	6	—	159
„ „ „ francuskiego	—	—	3	2	3	4	—	4	6	1	4	1	—	28
Na naukę historyi kraju rodzinnego	—	—	—	—	32	29	28	24	—	—	—	32	—	145
„ „ gimnastyki	37	31	29	24	14	7	14	17	8	4	17	10	—	212
„ „ śpiewu	20	14	18	16	10	9	1	4	9	1	7	3	—	212
„ „ rysunków	10	4	8	3	1	1	5	2	2	3	1	2	—	42
„ „ kaligrafii	22	12	17	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78
10. Stypendya:														
Liczba stypendystów	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	4
Ogólna kwota stypendyów zł.	180	—	50	—	—	—	—	50	—	—	—	—	157·50	437·50 złr.

	W klasie													
	I.		II.		III.		IV.		V.		VI.	VII.	VIII.	Razem
	a	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*b*				
Uzupełnienie klasyfikacyi za rok szkolny 1893.														
Do egzaminu poprawczego i uzupełniającego przypuszczono	8^1	5	4^1	6	6	—	5	3	6	2	10	1	2	58^2
Egzamin popr. lub uzupełniający złożyło	6^1	5	2^1	6	6	—	5	3	6	2	10	1	1	53^2
Egzaminu nie złożyło	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5
Ostateczny wynik klasyfikacyi za rok szkolny 1893.														
Otrzymało stopień celujący	5	5	3	2^1	3	3	2	2^1	1	5	4	4	4	43^2
„ „ pierwszy	38^2	4^2	25^2	28	21^1	21^1	25	21	20	16	30	10	30^1	328^9
„ „ drugi	9	6	1	4	4	3	—	2	3	1	3	—	1	37
„ „ trzeci	2	2	2	1	1	2	—	1	2	—	2	—	—	15
														423^{11}

XII.

Klasyfikacya uczniów za 2. półr. 1895.

KLASA I a.

Stopień celujący:

Barys Jan
Derkacz Jarosław
Jastrzębski Karol
Maciszewski Feliks
Rudkowski Władysław
Sadowski Nicefor.
Sobków Michał

Stopień pierwszy:

Bieniowski Maryan
Brauner Zygmunt
Czajkowski Stanisław
Czubaty Mikołaj
Derżyruka Włodzimierz
Dziubaty Piotr
Feldhorn Wolf
Fischer Mojżesz
Fränkel Herman
Grabowski Kazimierz
Hartmann Boruch
Horowitz Izak
Hoszowski Rościsław
Kofler Simrel
Lubieniec Włodzimierz
Misiak Stanisław
Nagler Leon
Pichurski Franciszek
Podgórski Franciszek
Rossowski Edmund
Roth Jakób
Sass Nuchim
Schalit Joachim
Skowroński Artur
Sommerstein Alfred
Sośnicki Feliks
Stypka Józef
Świstun Włodzimierz
Szarawarków Michał
Trzcieniecki Janusz
Turczyn Łukasz
Werber Leopold
Wiesel Wilhelm
Zapotoczny Mikołaj
Zasławski Antoni

8 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 3 otrzymało stopień drugi, 4 stopień trzeci.

KLASA I b.

Stopień celujący:

Chabura Józef
Hubczak Michał
Jaworski Jan
Podgórski Nikodem
Praczyński Aleksander
Stadnyk Mikołaj

Stopień pierwszy:

Bajewski Antoni
Bigus Piotr
Blaustein Leon
Braunstein Izydor
Brunnwasser Edward
Buczak Aleksander
Czyczka Teodozy
Dworzański Aleksander
Finik Jan
Gardijasz Tomasz
Ginsberg Dawid
Gross Mendel
Hryniewiecki Jarosław
Kociurko Jan
Kołcan Piotr
Lewicki Bazyli
Libergall Jakób
Majewski Jan
Nasielski Józef
Rutka Gustaw
Skibiński Józef
Skowroński Łukasz
Skulski Stanisław
Terkel Michał
Wasylków Grzegórz
Witoszyński Julian

11 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 6 otrzymało stopień drugi, 3 stopień trzeci.

KLASA II. a.

Stopień celujący:

Bojcun Aleksander — Bułkowski Ksawery

Stopień pierwszy:

Badner Dyonizy
Bäckermann Uscher
Baras Sender
Bojko Andrzej
Brykowicz Michał
Brzezina Stefan
Buchmann Mendel
Citron Dawid
Dudyński Antoni
Dziubiński Antoni
Francos Szymon
Friedmann Juda
Glücker Izak
Goldapper Wolf
Gołębiowski Władysław
Hałuszczyński Jan
Harband Józef
Hofmokl Ludwik
Hryńcyszyn Antoni
Kamiński Kornel
Kływak Eliasz
Kowalewski Stanisław
Lang Medard
Lina Chaim
Nawarecki Witold
Nussbaum Eisig
Onuferko Antoni
Pasieka Jan
Pielichowski Franciszek
Pierożek Stanisław
Prydatkiewicz Jan
Pytlar Michał
Redczuk Grzegorz
Remeza Jan
Sass Abraham
Schapira Izak
Semkiw Włodzimierz
Tynowski Antoni
Waligórski Władysław
Waydowski Bolesław
Werber Stanisław
Zaplitny Włodzimierz

5 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 2 otrzymało stopień drugi, 2 stopień trzeci.

KLASA II b.

Stopień celujący:

Hołowka Grzegorz
Jersawitz Leon
Korngrün Filip
Krotki Bronisław
Młynarski Modest
Myszka Michał
Sommerstein Emil

Stopień pierwszy:

Biliński Bronisław
Biliński Józef
Cholewiński Franciszek
Dacko Michał
Engel Berl
Iwańczuk Mik łaj
Kazieczko Jan
Kruszelnicki Włod.
Lander Filip
Liebling Benzion
Limbach Rudolf
Ładniuk Jan
Łopuszański Józef
Messing Jakób
Mikitka Jarosław
Müller Abraham
Niedźwiński Władysław
Paszuk Onufry
Peller Ozyasz
Rathhauser Izydor
Rendelstein Dawid
Skrzyszowski Eugeniusz
Sobol Maryan
Spanier Józef
Strumieński Jan
Wowczuk Teodor
Weisswicht Eliasz
Wowkonowicz Jan
Żebracki Witold.

10 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 3 otrzymało stopień drugi, 1 stopień trzeci.

KLASA III a.

Stopień celujący:

Rzepa Józef	Schorr Jakób

Stopień pierwszy:

Bittner Gustaw	Łukasiewicz Prokop	Rapaport Sender
Bogdanowicz Piotr	Miączyński Paweł	Rendelstein Joel
Brykowicz Hilary	Michale Roman	Seftel Salomon
Cembruch Stanisław	Muryj Jędrzej	Sommerstein Dawid
Fränkel Jakób	Nowicki Romuald	Staniewicz Jerzy
Hauslinger Ozyasz	Oleksyncer Boruch	Tereszczuk Jan
Landau Wilhelm	Pordes Mojżesz	Vogel Schabse

4 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 1 do egzam. uzupełniającego, 3 otrzymało stopień drugi.

KLASA III b.

Stopień celujący:

Horak Józef	Witryol Abraham

Stopień pierwszy:

Bodnar Seweryn	Kruszelnicki Władysław	Pomeranz Jakób
Goldberg Ówadye	Lachman Ryszard	Praczyński Stefan
Gołębiowski Józef	Łopuszański Stanisław	Rosenberg Abraham
Grossmann Marek	Maciszewski Stanisław	Silber Natan
Karp Jakób	Moroz Piotr	Stesłowicz Aleksander
Koczyj Leon		

5 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 5 otrzymało stopień drugi.

KLASA IV a.

Stopień celujący:

Balicki Franciszek	Marysz Grzegorz	Salztigel Natan
Feller Mateusz		

Stopień pierwszy:

Berger Edward	Gogulski Stanisław	Postryhacz Eustachy
Bittner Rudolf	Herasimowicz Witold	Radelli Ignacy
Długołęcki Marceli	Herschthal Samuel	Ratzenstein Abraham
Fischer Wilhelm	Horowitz Maks	Romanowski Stanisław
Gawalewicz Mieczysław	Malicki Aleksauder	Szust Łukasz
Gładyszowski Antoni	Michałowski Stanisław	Żłobicki Władysław

4 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 2 otrzymało stopień drugi.

KLASA IV b.

Stopień celujący:

Pastuszeńko Emil	Waldmann Izrael

Stopień pierwszy:

Balltuch Jakób	Grabowski Ignacy	Łesyk Bazyli
Bezkorowajny Bazyli	Ingwer Tadeusz	Reitmann Józef
Bilak Jan	Juzwa Alojzy	Rubel Leizor
Brykowicz Włodzimierz	Korduba Piotr	Samet Henoch
Cebrowski Wiktor	Krett Eustachy	Thullié Witold
Cześnikowski Izydor	Lang Maryan	Weisberg Natan

3 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 1 otrzymał stopień drugi.

KLASA V a.

Stopień celujący:

Garapich Kazimierz	Srokowski Bolesław	Szwajkowski Zdzisław.
Mielnik Mikołaj		

Stopień pierwszy:

Barski Eustachy	Hryniewiecki Eugeniusz	Prymak Teodor
Barski Kazimierz	Krwawicz Włodzimierz	Rutkowski Stanisław
Bieler Izak	Laskowski Mieczysław	Soczyński Julian
Hawryluk Szymon	Marossanyj Stanisław	Spanier Hirsch
Hawryszczak Andrzej	Nagler Abraham	Tichy Edward
Hirschhorn Wolf	Nagler Ozyasz	Światopełk-Zawadzki K.

6 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 3 otrzymało stopień drugi.

KLASA V b.

Stopień celujący:

Chirowski Bazyli	Onuferko Grzegorz

Stopień pierwszy:

Blatt Max	Kleinmann Eisig	Schapira Bernard
Bobowski Karol	Komorowski Dyonizy	Schnee Abraham
Gödrich Ludwik	Malczos Eustachy	Seiden Gedalie
Gutkowski Leon	Menkes Izak	Słoński Roman
Hirschhorn Eliasz	Mieses Eliasz	Sommerfleck Izak
Husak Włodzimierz	Nussbaum Nissen	Soroka Jan
Jankowski Jan		

1 ucznia przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 3 otrzymało stopień drugi, 1 stopień trzeci.

KLASA VI.

Stopień celujący:

Goldblatt Abraham
Grossmann Henryk
Krupa Józef
Szczyrski Józef
Widrak Meliton

Stopień pierwszy:

Berger Berl
Borzemski Edward
Budka Nicelas
Eckhardt Czesław
Feuerstein Jakób
Fiancos Wilhelm
Hałuszczyński Witold
Hibner Samuel
Hirschhorn Jakób
Juffe Izrael
Kohn Izak
Landfisch Jakób
Lutfak Eliasz
Michałowski Emil
Pohoryles Henryk
Poniatyszyn Piotr
Raitarowski Wiktor
Rosen Schmarje
Saphir Joachim
Schalit Dawid
Sobelsohn Julian
Tereszczuk Bazyli
Wowkonowicz August
Zbrożek Dominik

12 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 3 otrzymało stopień drugi, 2 stopień trzeci.

KLASA VII.

Stopień celujący:

Nussbrecher Wiktor
Zlatkes Dawid

Stopień pierwszy:

Brunnstein Salomon
Felber Abraham
Gawalewicz Adolf
Ginsberg Aleksander
Kamiński Adolf
Karpel Samuel
Kohut Piotr
Lorber Mojżesz
Mantel Sebastyan
Melzer Izak
Menkes Józef
Mochnacki Stefan
Nowicki Julian
Padlewski Aleksander
Patryło Piotr
Plahner Samuel
Podhorcer Nachmann
Pogórski Jan
Salz Mojżesz
Saturski Jan
Schwerdfinger Abraham
Tobiaszek Maryan
Zdziarski Stanisław

4 uczniów przeznaczono do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu po feryach, 2 otrzymało stopień drugi, 1 stopień trzeci.

KLASA VIII.

Stopień celujący:

Fell Izydor
Koźmiński Stanisław
Landesberg Aba
Nussbrecher Wiktor

Stopień pierwszy:

Adamowsky Agenor
Brnmer (Imber) Aron
Chay Stanisław
Grabowski Aleksander
Parille (Tuber) Herz
Stefanciów Kazimierz
Stesłowicz Włodzimierz
Terkel Majer
Tertil Robert

Wynik egzaminu dojrzałości.

Z odznaczeniem złożyli egzamin:

1. Koźmiński Stanisław
2. Landesberg Aba
3. Nusbrecher Wiktor.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

1. Adamovsky Agenor
2. Brummer Aron
3. Chay Stanisław
4. Grabowski Aleksander
5. Fell Izydor
6. Parille Herz
7. Stefanciów Kazimierz
8. Tertil Robert

1. ucznia reprobowano na rok.